

Dvojezično bogoslužje krškega škofa

Škof dr. Egon Kapellari je v Celovcu bral 10. oktobra zjutraj dvojezično mašo, na kateri so sodelovali nemško in slovensko govoreči koroški verniki. Krški škof je v svoji dvojezični pridigi pozival k skupnosti obe narodni skupnosti, da naj se skupaj zavzemata za enotnost in složnost v deželi. Bogoslužja so se udeležili tudi vidni vladni predstavniki ter predstavniki slovenske narodne skupnosti.

Tudi evangeličanska cerkev se je skupno z evangeličansko cerkvijo iz Ljubljane na ta dan z bogoslužjem spomnila dogodkov pred 70 leti.

nt naš tednik

LETO XXXXI. Številka 41 Cena 8,— šil. (10 din)
petek, 12. oktobra 1990

Poština plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Je že kdo kaj slišal o kulturnem društvu „Karavanke“? 10. oktobra je korakalo v sprevedu, pod imenom Slovensko kulturna društva. To je nesramnost brez primera.

Nagrada žitrajskim šolarjem za varstvo okolja

Letos vigredi je referat za okolje pri koroški deželni vladi razpisal akcijo za zbiranje odpadkov, kate-re se je udeležila vrsta šol na Koroškem. Med njimi so v akciji sodelovali tudi šolarji lanskega tretjega razreda Ljudske šole v Žitari vasi z razrednikom Francem Kukovico in učiteljico Eriko Ofner. V okraju Velikovec se je akcije udeležilo 10 šol, najboljši rezultat v tem okraju pa je dosegla žitrajška ljudska šola. Od koroške deželne vlade je zato dobila priznanje in dobropis za celodnevni izlet. Tako si je ravnatelj Franc Kukovica minuli ponedeljek ogledal z učenci lanskega razreda deponijo odpadkov v Tinjah, nato pa še rudnik in muzej v Knappenbergu. Aktivnim šolarjem, ki so za akcijo oblikovali tudi kreativen dvojezični plakat in oddali vsebinsko bogat spis, za uspeh iskreno čestitamo!

Dežela ni ustvarila vzdušja, ki bi Slovencem omogočilo sodelovanje

Več na
strani 3

Narodni svet koroških Slovencev v odprtem pismu deželnemu glavarju Haiderju piše, da doslej dežela Koroška ni bila v stanju ustvariti v deželi vzdušja, ki bi omogočilo sodelovanje.

Organizatorji plebiscitnih proslav pa so skušali ustvariti v javnosti vtis, da slovenska kulturna društva na povorki sodelujejo, kar sta KKZ in SPZ odločno zavrnila (glej izjavo KKZ na tej strani).

Medtem ko je Koroška proslavljala svoj „veliki dan“ brez koroških Slovencev, je prišlo na Koroškem do številnih skupnih prireditev, ki so lahko merilo za skupno prihodnost v deželi.

Slovenski kulturni organi- zaciji protestirata zaradi zavajanja avstrijske javnosti v zmotu

Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza ugovarjata kot slovenski kulturni organizaciji zmotni predstavitvi slovenske kulture na Koroškem ob praznovanju 70-letnice ljudskega glasovanja v Celovcu.

Med praznovanjem so z neko ploščo naznanili „Slovenische Kulturverbände“ (Slovenske kulturne organizacije). Ker — edini slovenski kulturni organizaciji na Koroškem — nismo sodelovali pri tem praznovanju, jasno ugotavljamo, da je prišlo hote ali nehote do zavajanja navzočih gostov, poslušalcev radia ter gledalcev pri televizorjih. Z vso jasnostjo poudarjamo, da slovenski kulturni organizaciji pri tej prireditvi nista sodelovali. Razjasniti pa bo treba, kako je prišlo do te predstavitve.

Kar zadeva kulturno društvo „Karawanken“, ki je sodelovalo pri tej prireditvi, ugotavljamo, da ne pripada nobeni od obeh kulturnih organizacij. Treba bo preveriti njegovo pravno veljavnost.

Navedeni slovenski kulturni organizaciji bosta še danes ukrepali z vsemi potrebnimi in pravnimi sredstvi.

„Nevarna provokacija in protizakonito poseganje v republiške pristojnosti“ — tako je predsedstvo Republike Slovenije v posebnem protestnem pismu zveznemu jugoslovanskemu predsedstvu imenovalo poseg Jugoslovanske narodne armije (JNA), ki je z enoto vojaške policije v četrtek, 4. 10. 90, ponoči zasedla bivše prostore Republiškega štaba teritorialne obrambe na Prežihovi ulici sredi Ljubljane.

Sramotna provokacija jugoslovanske vojske — Slovenija mirna

Kot smo v prejšnji številki NT poročali, je Teritorialna obramba v miru in v kriznih časih pod komando Republike Slovenije in samo v primeru zunanega napada na Jugoslavijo je podrejena vrhovnemu poveljstvu oboroženih sil — jugoslovanskemu predsedstvu. To dejstvo je slovenski parlament pred nedavnim ponovno potrdil in s tem izrazil spor z Beogradom, kar pomeni z državnim predsedstvom in vojsko.

Slovenija je z modro in bistro potezo odstavila bivšega komandanta TO generala Hočevarja, ki je odgovoren za razoroževanje teritorialne obrambe maja letos (NT je o tem poročal). Njegovo mesto v TO je prevzel major Slaper; tudi vsi drugi dosedanjí poveljniki so odložili

svoje dolžnosti. Istočasno je republika prenesla glavni štab TO v prostore obrambnega ministrstva na Župančičevi. To se je zgodilo v četrtek, 4. oktobra. Zvečer, okoli 23. ure, pa je komandos vojaške policije na Hočevarjevo povelje zasedel bivše prostore TO na Prežihovi. Ko se je to zjutraj izvedelo, so ljudje ogorčeni in radovedni prišli, da bi videli, kaj se dogaja. Začutili so, da je vojaška pest tik nad njimi, vendar se je slovenska oblast, predvsem pa minister za notranje zadeve Igor Bavčar in minister Janez Janša, trudila, da je množico mirila. Vojaki so z naperjenimi puškami branili vstop v poslopje.

Glavni krivec za tako sramotni in za sožitje v državi tako dramatični poseg JNA je bivši komandant TO,

Živilski trg v Ljubljani je dobro založen. O paniki ali drugih zaskrbljujočih pojavih ni bilo ne duha ne sluha.

general Hočevar. Kaže, da je možakar docela zamudil razvoj v Sloveniji, predvsem pa dejstvo, da ga je vrhovno poveljstvo TO v miru — predsedstvo Slovenije — odstavilo.

Ob vsem nerazveseljivem razpletu pa je treba poudariti, da so se duhovi kmalu pomirili in ljudje so šli po svojih opravkih, kot da se ni nič zgodilo.

Slovenija je na to provokacijo ustrezno odgovorila: poslopje obrambnega ministrstva v Župančičevi sedaj stražijo specialne enote slovenske TO, oblečene v posebne uniforme in oborožene z visoko prebojnim laserskim orožjem — oboje „Made in Slovenija“. Pučistično avanturo JNA so enodušno obsodile vse slovenske stranke. Pomočnik komandanta

TO Slovenije Zdravko Krvina pa je v pogovoru z Našim tednikom posebej poudaril, da je Slovenija tako glede orožja kot tudi glede moštva dobro pripravljena na kakršnekoli neljube dogodke. Točnih podatkov seveda ni zaupal.

Podkomandant petega vojaškega območja s sedežem v Zagrebu, Slovenec in generalpodpolkovnik Ivo Tominc, pa je ob zasedbi nekdanjega štaba TO Slovenije po nekaj pomirjevalnih stavih brez ovinčenja zagrozil: Če bo politika s svojimi neodgovornimi potezami prehitela čas in povzročala medsebojne nesporazume v družbi nasploh ter razvnela nasilje, bo armada pač morala ukrepati!

Kdo je že klical „Primate tatu“?

Franc Wakounig

Predlog Slovenije in Hrvaške za konfederacijo Jugoslavije:

Prostovoljna, ne pa vsiljena zveza držav-članic

Kakšna bo prihodnja usoda Jugoslavije: ali bo to federativna država, združba samostojnih in suverenih držav v konfederaciji ali pa Jugoslavije kot države v sedanji obliki ne bo več. S tem si belijo možgane v najvišjih republiških in zveznih štabih in centralah; tudi nam, sosedom, razplet v tej državi ne mroe in ne sme biti deveta briga.

V petek, 5. oktobra, sta predsedstvi Slovenije in Hrvaške posredovali zveznemu predsedstvu v Beogradu model konfederacije v Jugoslaviji. Kompasova iglica tega modela, ki je pripravljen na podlagi teoretičnih posplošitev primerov konfederacije iz zgodovine in iz izkušnji Evropske skupnosti, je v bistvu naravnana na državno zvezo Benelux.

Bodočo konfederacijo naj sedanje republike Jugoslavije kot suverene in samostojne države sestavljajo zaradi skupnih interesov. Predpostavka je osnoven

ekonomski interes, vključevanje v evropske integracijske procese pa skupni interes. Konfederacija mora zagotovi uresničevanje obrambno-varnostnih interesov, zavarovati meje držav članic, zagotoviti pa mora tudi standarde pri varstvu človekovih pravic posameznika in etničnih skupnosti. Konfederacija mora biti prostovoljna zveza držav članic, pogoj za članstvo pa je že vzpostavljen demokratični parlamentarni sistem oblasti na podlagi svobodnih in tajnih volitev, zagotovljena lastninska pravica, svoboda podjetništva in sindikalnega združevanja.

V pristojnosti konfederacije naj bi države vnesle področje ekonomskih odnosov s carinsko unijo, skupnim trgov in monetarno unijo. Države članice naj bi imele načelno vsaka svojo valuto. V pristojnost konfederacije naj bi sodila zaščita okolja, obramba in varnost. V zvezi z

oboroženimi silami je v predlogu zapisano, naj bi imela vsaka država-članica lastne oborožene sile, konfederalno urejene pa so določene skupne službe in usklajevanje obrambnih priprav. Kar zadeva mednarodne odnose, zunanjo politiko, naj bi bila vsaka država-članica konfederacije poseben subjekt mednarodnega prava, ki samostojno sklepa mednarodne pogodbe. Konfederacija mednarodne pogodbe sklepa le v okviru pristojnosti, določenih s konfederalno pogodbo. Diplomatska zastopstva so lahko skupna, na podlagi konfederalne pogodbe.

Konfederacija naj bi imela naslednje organe: svetovni parlament, ministrski svet, izvršna komisija, konfederalno sodišče, banka za razvoj, etc. Sedeži konfederalnih organov naj bi bil v različnih mestih. Organi konfederacije naj bi imeli eksteritorialni položaj, njihovi uslužbenci pa

naj bi uživali ustrezne privilegije in imuniteto po splošnih načelih mednarodnega prava.

Konfederacija naj bi se financirala po vnaprej točno določenem ključu; skupno pa naj bi članice financirale tisti del oboroženih sil, ki bi bil podrejen skupnemu poveljstvu zveze.

V konfederalnih organih in telesih bi bili v uradni rabi jeziki vseh držav članic. V teh jezikih bi se objavljali vsi akti organov konfederacije in sodbe konfederalnega sodišča.

V uvodu pa je posebej in izrecno poudarjeno, da bi imeli pri tej obliki konfederacije opravi z združitvijo „na podlagi neodtujljive in trajne pravice vsakega naroda do samoodločbe, ki vključuje pravico do odcepitve in združitve z drugimi narodi in državami“.

Pripravil:
Franc Wakounig

Vrata šole
odprta
vsem
šolarjem

Mohorjeva ljudska šola se je odpovedala šolnini

Na Mohorjevi ljudski šoli v Celovcu s šolskim letom 1990/91 ne bo več potrebno plačevati šolnine, ki je doslej znašala 700,— šilingov mesečno. Mohorjeva družba se je namreč odpovedala šolnini; vse starše, ki jim doslej ni uspelo otroka vpisati v javno dvojezično šolo v Celovcu, pa vabi, da svoje šolarje prijavijo v Ljudski šoli Mohorjeve.

Direktor Mohorjeve družbe dr. Anton Koren je hkrati pozval tudi koroške šolske oblasti in mesto Celovec, naj v naslednjem šolskem letu poskrbijo, da bo Mohorjeva šola dobila povrnjeno šolnino (letos se Mohorjeva odpove 1/2 milijona šilingov) in da dobi povrnjene investicijske stroške, ki jih je morala vložiti, da je bilosplhomogočeustanoviti šolo.

Kakor je dejal dr. Koren, bi bila Mohorjeva pripravljena skleniti tudi posebno pogodbo z deželno in mestom Celovec, a v nobenem primeru ne bi bila pripravljena spremeniti načina pouka (en dan slovensko, en dan nemško); obdržati hoče tudi svobodno izbiro učiteljev.

Dr. Koren je poudaril, da so bila vrata Mohorjeve ljudske šole

vedno odprta zelo na široko in da za sprejem v ljudsko šolo verska pripadnost šolarjev ni igrala prav nobene vloge; tako naj bi ostalo tudi v prihodnje.

Mohorjevo ljudsko šolo v drugem letu obstoja obiskuje 71 učenk in učencev; v petih oddelkih jih poučuje prav toliko učiteljev. Letos se je na drugih ljudskih šolah v Celovcu prijavilo pet otrok k dvojezičnemu pouku; ker pa sta deželni glavar in deželna vlada letos onemogočila dvojezični pouk na javnih ljudskih šolah, je zdaj tem šolarjem ponujeno, da se vpišejo v Mohorjevo ljudsko šolo.

Silvo Kumer

Državnozborni poslanec Karel SMOLLE:

Z mojim nasvetom bom vedno na razpolago

Po konstituciji nove zvezne vlade se bo tudi naš poslanec Karel Smolle poslovil od parlamenta. V kratkem pogovoru z NT je zavzel stališče o izidu volitev ter o njegovem delovanju v prihodnje.

Naš tednik: Kako ocenjujete izid volitev?

Smolle: Ljudje so se od vseh možnih koalicij najbolj bali koalicije ÖVP/FPO in v tem je glavni razlog, da so socialisti dobili tolikšno število glasov. Haider je sicer pridobil mnogo glasov; toda na Koroškem ni dosegel tolikšnega uspeha, kolikšnega je pričakoval kot deželni glavar.

Peterle in Haider bosta razpravljala v Tinjah

Katoliški dom prosvete SO-DALITAS v Tinjah vabi na diskusijo pod geslom „Vsak govori svoj jezik — ali se sporazumemo?“. Pogovora, ki bo v torek, 30. oktobra 1990, ob 19.30 uri, se bosta udeležila ministrski predsednik Slovenije prof. Lojze Peterle in koroški deželni glavar dr. Jörg Haider.

Diskusijo bo vodil dv. sv. dr. Reginald Vospornik, za simultano prevajanje pa bosta poskrbela univ. prof. dr. Erik Prunč in mag. Franc Mandelc.

Prisrčno vabljen!

Kar se tiče Zelenih, so delali veliko napak in s tem onemogočili boljši rezultat. V zadnjih tednih so zapravili 5 mandatov in s tem ves parlamentarni bonus.

Naš tednik: Kako pa ocenjujete padec števila glasov ZAL na Koroškem?

Smolle: To je bil odgovor volilcev na napačno politiko koroških in zveznih Zelenih, ki so si poiskali popolnoma napačne partnerje. Na Koroškem se je ZAL rešil še večjega poraza z volilnim proglasom za Ingrid Zablatnik. Presenetljivo velike pa so bile izgube tudi v hrvaških občinah na Gradiščanskem, kar potrjuje dejstvo, da so si Zeleni pri manjšinah poiskali napačnega partnerja.

Naš tednik: Ali volilni rezultat potrjuje vašo zahtevo po lastni kandidaturi in zahtevi po lastnem manjšinskem parlamentarcu?

Smolle: Da. Predvsem veliko število neveljavnih glasov govori, da bi bila samostojna kandidatura lahko uspešna; potrjuje pa tudi, da se moramo zavzeti za

možnosti, da tudi manjšinska stranka lahko pride v parlament.

Naš tednik: V volilnih ocenah je bilo slišati, da so Zeleni izgubili mnogo glasov tudi zato, ker so izmenjali tiste ljudi, ki so krojili zeleno politiko v zadnjih letih.

Smolle: Jasno! Popolna „rošada“ poslancev, ki so krojili politiko Zelenih, je bila za stranko skoraj porazna. Nekaj poslancev pa je moralo stopiti v drugo vrsto, kar se je izkazalo kot napačno.

Naš tednik: Vaša zahteva po zastopstvu manjšin v parlamentu je jasna. Se boste tudi po zaključku vaše parlamentarne dobe še vedno zavzemali za to?

Smolle: To vlogo bodo morali zdaj v prvi vrsti prevzeti drugi, tudi Slovenski občinski odborniki. Jaz bom rade volje še pripravljen pomagati z nasvetom, drugače pa se bom zdaj posvetil svoji novi nalogi na Dunaju.

Silvo Kumer

Odprto pismo NSKS deželnemu glavarju

V odprtem pismu deželnemu glavarju Jörgu Haiderju je tajnik NSKS mag. Marjan Pipp obžaloval, da koroški deželni vladi ni uspelo ustvariti v deželi takega vzdušja, ki bi omogočalo pripadnikom slovenske narodne skupnosti, da bi se lahko udeležili 10.-oktobrskega praznika. Narodni svet koroških Slovencev je predlagal, naj bi bila glavna točka slavlja ob 70-letnici plebiscita slavnostna seja koroškega deželnega zbora z nagovori predstavnikov obeh narodnih skupnosti. Žal ta predlog ni bil sprejet. Z zanimanjem pa je Narodni svet koroških Slovencev zasledoval tudi pogovore predstavnikov koroškega deželnega zbora in Slovenske gimnazije o udeležbi gimnazijskega zbora na slavnostni seji deželnega zbora. Glede na zaželeno dvojezičnost praznika je NSKS odobral udeležbo.

Želji gimnazijcev, da bi ob tej priložnosti lahko spregovorili nekaj slovenskih besed, niso ugodili. Ker torej deželni zbor ni bil pripravljen upoštevati tudi govornice slovenske besede, tajnik NSKS mag. Marjan Pipp povsem razume, da se gimnazijski zbor noče udeležiti slavnostne seje deželnega zbora. Tajnik NSKS mag. Marjan Pipp v tiskovni izjavi poudarja, da slavlja ob 70-letnici

10.-oktobrske proslave brez koroških Slovencev

plebiscita, kjer bi se nastop slovenske narodne skupnosti omejil zgolj na folkloristični mimohod brez možnosti izražati se v svojem materinem jeziku, ne odgovarja predstavam NSKS; gotovo s tem ni izkazana pripravljenost večinskega naroda do novih in boljših odnosov s slovensko narodno skupnostjo.

Nazadnje mag. Pipp z začudenjem ugotavlja, da nobena od predstavniških organizacij slovenske narodne skupnosti ni dobila uradnega povabila k slavnostni seji koroškega deželnega zbora. Tako postopanje zastopnikov koroškega deželnega zbora kaže na nerazumevanje in na pomanjkanje poslušanja za slovensko narodno skupnost ter gotovo ne daje upanja, da bosta v bodoče obe narodni skupnosti praznovali 10. oktober vzajemno.

Véliká koalícijska najboljša verjetna

Državnozborske volitve 7. oktobra so prinesle ljudski stranki doslej največji poraz po 2. svetovni vojni. Socialistom je uspelo obdržati mandate; svobodnjaki pa so slavili izredni prirastek mandatov, medtem ko je Zelenim uspelo pridobiti dva mandata. Dokončni rezultat bo znan šele po štetju glasovnic, ki so bile oddane v inozemstvu. Verjetno končno stanje mandatov: SPÖ 80, ÖVP 60 (-17), FPÖ 33 (+15), ZAL 10 (+2).

V prvi analizi volilnega rezultata je predsedstvo KEL ugotovilo, da je odstranitev avtonomije manjšinskega mandata bistveno vplivala na slab volilni rezultat Zelene alternative na dvojezičnem ozemlju. Le pozitivno stališče KEL v prid koroški predstavnici Zelenih Ingrid Zablatnik je preprečilo popoln poraz.

Zveza Zelene alternative s Sturmom in Messnerjem in njun močan vpliv na manjšinski program stranke sta povzročila delitev zeleno-alternativnih glasov na dvojezičnem ozemlju na polovico. Tudi slab volilni rezultat Zelene alternative na Gradiščanskem je pokazal, da večina pripadnikov manjšine ne odobrava nove manjšinske politike Zelenih. Če trdi zvezni poslovodja Zelenih Voggenhuber, da so Zeleni izvajali določen programski volilni boj, potem je slab volilni rezultat na dvojezičnem ozemlju znak, da se manjšina z manjšinskim programom Zelenih v glavnem ne strinja.

Stališče KEL o izidu državnozborskih volitev

Če se Zelena alternativa noče popolnoma odpovedati zaupanju narodnih skupnosti, naj prekine zvezo z napačnimi svetovalci in naj se vrne k manjšinski politiki, kakršno je uvajal Karel Smolle.

Dober volilni rezultat SPÖ na dvojezičnem ozemlju kljub vsemu malo pove, saj ga je potrebno obravnavati kot bojazen pred črno-modro koalicijsko in izostanek alternative za bivše volilce Karla Smolleja. Nikakor pa tega volilnega izida ni mogoče gledati v luči priznanja manjšinski politiki SPÖ, ker se le-ta v primerjavi z zadnjimi leti nikakor ni zboljšala.

Državnozborske volitve 1990

VOLILNI REZULTATI NA KOROŠKEM

Okraji — vse občine

		Celovec-mesto	Beljak-mesto	Trg	Šmohor	Celovec-dežela	Špital ob Dravi	Beljak-dežela	Velikovec	Skupno
SPÖ	Drž. zbor 1990	23452	17418	7754	5184	15188	21178	20427	13564	159400
	Drž. zbor 1986	26140	19136	7775	5405	15503	22046	20817	13545	167305
	Dež. zbor 1989	24009	17771	7674	5482	14936	21813	20326	13277	160253
ÖVP	Drž. zbor 1990	9828	4425	3309	3662	6089	10617	5458	5758	63040
	Drž. zbor 1986	17192	8444	4442	4711	9396	14656	8542	7911	94895
	Dež. zbor 1989	12334	5454	3729	3859	7178	12049	6447	6445	73043
FPÖ	Drž. zbor 1990	18708	10287	5912	3461	9799	15367	11737	5850	103511
	Drž. zbor 1986	12281	6521	4879	2728	6148	11632	8663	3984	73496
	Dež. zbor 1989	17876	10176	5907	3402	9287	14883	11355	5682	101034
GAL	Drž. zbor 1990	2033	1095	321	218	961	959	927	911	8581
	Drž. zbor 1986	2616	1273	399	245	1471	1094	1489	1816	11761
	Dež. zbor 1989	906	452	111	90	958	374	875	1697	5841
VGÖ	Drž. zbor 1990	1079	515	191	112	418	507	465	238	4133
	Drž. zbor 1986	232	111	35	14	97	87	126	102	937
	Dež. zbor 1989	1381	836	259	148	476	769	581	297	5499
KPÖ	Drž. zbor 1990	255	230	39	22	70	112	214	64	1151
	Drž. zbor 1986	413	425	54	32	185	196	443	152	2206
	Dež. zbor 1989	407	425	74	26	131	243	388	114	2132
VDS	Drž. zbor 1990	400	217	49	33	154	179	174	90	1553
	Drž. zbor 1986	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Dež. zbor 1989	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Koroška

	glasovi 1990	razlika do 86	% 90	razlika do 86	mandati 1990	razlika do 86
SPÖ	159.400	-11.304	46,7	-,03	6	0
ÖVP	63.040	-35.412	18,5	-8,7	2	-1
FPÖ	103.511	+27.776	30,3	+9,3	3	+1
GAL	8.581	-5.118	2,5	-1,3	0	0
KPÖ	1.151	-1.190	0,3	-,03	0	0
VGÖ	4.133	0	1,2	0	0	0
VDS	1.553	0	0,4	0	0	0

Avstrija

	glasovi 1990	razlika do 86	% 90	razlika do 86	mandati 1990	razlika do 86
SPÖ	1.955.032	-136.992	43,0	-,01	81	+1
ÖVP	1.460.392	-543.271	32,1	-9,2	60	-17
FPÖ	754.379	+282.174	16,6	+6,9	33	+15
GAL	205.821	-82.207	4,5	-0,3	9	+1
VGÖ	87.596	—	1,9	—	—	—
KPÖ	24.859	-10.245	0,6	-0,1	—	—
VDS	34.256	—	0,8	—	—	—
CWG	9.057	—	0,2	—	—	—
Graue	3.875	—	0,1	—	—	—
CDP	5.900	—	0,1	—	—	—
Liste Georg	2.449	—	0,1	—	—	—

Okraj Celovec-dežela

OBČINA	SPÖ			ÖVP			FPÖ			GAL			VGÖ			KPÖ		
	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89
Žrelec	2207	2126	2176	506	849	590	1125	702	1103	75	129	77	34	13	47	11	16	10
Bistrica v R.	917	925	858	266	382	306	392	240	376	57	127	104	22	6	19	5	18	9
Borovlje	2584	2728	2527	573	1055	685	1429	886	1408	143	230	145	65	15	64	5	50	29
Grabštanj	652	746	681	418	563	486	502	352	460	23	35	12	13	5	12	1	3	1
Hodiše	599	579	579	204	343	240	381	235	390	62	83	51	20	—	16	2	2	4
Kotmara vas	861	893	831	325	478	364	434	234	437	67	98	83	20	7	21	6	10	6
Kriva Vrba	471	513	498	370	658	441	671	387	644	74	79	26	32	5	46	7	8	10
Bilčovs	518	506	465	202	293	233	238	141	236	79	106	119	10	3	12	2	9	1
Štalenska gora	733	764	731	364	506	434	560	374	532	46	57	38	14	5	24	4	8	10
Žihpolje	326	342	325	321	417	356	313	207	275	28	49	31	14	7	12	1	2	2
Gospa Sveta	836	893	849	547	739	650	755	507	680	64	85	23	36	3	51	2	3	2
Otok	216	202	200	190	318	292	263	173	220	24	25	5	13	—	11	—	—	—
Poreče	437	472	468	396	671	526	628	353	516	26	50	9	46	10	57	6	3	7
Pokrče	743	772	734	286	440	298	484	310	488	21	35	9	17	3	14	2	3	5
Šmarjeta	346	361	339	168	239	194	208	110	166	18	39	33	4	—	8	—	4	4
Škofiče	701	699	693	185	312	220	315	210	308	31	60	40	11	4	10	5	5	7
Sele	333	285	278	66	80	70	40	6	23	48	122	129	2	—	4	—	4	3

Okraj Beljak-dežela

OBČINA	SPÖ			ÖVP			FPÖ			GAL			VGÖ			KPÖ		
	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89
Podklošter	2442	2549	2415	452	845	557	1218	808	1153	77	132	58	40	11	77	61	127	112
Bekštanj	2548	2627	2608	795	1148	959	1210	830	1121	140	252	187	59	26	71	8	37	26
Straja vas	509	465	512	207	313	251	219	129	205	17	44	31	10	5	13	2	9	4
Čajna	889	859	874	229	341	258	344	282	347	27	30	9	14	3	19	9	20	10
Rožek	541	511	492	172	272	192	240	127	260	29	75	60	12	2	11	3	4	8
Šentjakob	1770	1647	1667	362	473	411	564	412	514	104	263	246	44	13	44	24	49	33
Vrba	2118	2143	2062	819	1296	907	1746	1247	1688	177	255	124	79	21	93	11	39	22
Vernberk	1367	1442	1357	361	591	391	828	484	795	55	77	41	33	7	34	8	8	14

Okraj Velikovec

OBČINA	SPÖ			ÖVP			FPÖ			GAL			VGÖ			KPÖ		
	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89
Pliberk	1870	1712	1774	724	993	783	677	471	628	231	526	554	35	19	37	12	31	15
Djekše	253	267	264	181	239	207	126	106	137	12	40	23	3	—	6	1	1	2
Dobrla vas	1954	2017	1954	701	1048	835	776	477	739	99	168	138	26	15	34	6	20	6
Železna Kapla	1233	1310	1217	328	454	338	278	168	230	63	142	218	14	12	18	15	33	26
Galicija	531	519	519	252	337	272	242	153	234	35	57	54	7	3	13	2	2	7
Globasnica	537	506	480	171	236	204	167	83	137	86	188	189	13	3	11	1	4	5
Grebinj	825	879	856	723	901	807	596	430	577	37	65	26	18	11	15	3	2	9
Suha	394	373	375	224	267	257	116	102	103	28	41	40	7	6	6	1	3	7
Ruda	534	541	505	219	300	256	225	159	224	20	31	11	5	2	11	1	3	4
Škocijan	1252	1195	1159	546	784	597	580	337	578	71	214	185	24	7	33	5	11	9
Žitara vas	795	796	761	225	320	265	249	176	226	70	134	144	11	5	15	1	10	1
Velikovec	3386	3430	3413	1464	2032	1624	1818	1322	1869	159	210	115	75	19	98	16	32	23

Okraj Šmohor

OBČINA	SPÖ			ÖVP			FPÖ			GAL			VGÖ			KPÖ		
	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89	Drž. zbor 90	Drž. zbor 86	Dež. zbor 89
Šmohor	2075	2148	2183	1080	1426	1176	1375	1098	1349	92	130	51	38	4	56	10	10	10
Štefan n. Z.	663	692	705	296	413	309	237	139	241	17	21	5	8	1	8	5	2	2

KOMENTAR

Na Južnem Koroškem je Zelena alternativa izgubila nadpoprečno veliko glasov, pa čeprav sta KEL in Klub slovenskih občinskih odbornikov še v zadnjem trenutku dala svojo podporo glavni koroški kandidatinji ZAL, občinski odborniki EL Bilčovs Ingrid Zablatnik. Verjetno bi sicer volilni rezultat na dvojezičnem ozemlju izpadel še znatno slabše.

Eden med glavnimi vzroki je bil nedvomno, da so Zeleni odvzeli manjšinam avtonomijo in da so odslovili poslanca Karla Smolleja, ki je v pretekli mandatni dobi opravil v parlamentu neprecenljivo delo za narodne skupnosti, predvsem pa za koroške Slovence. Odnos do takega postopanja ZAL so slovenski

Volilna reforma ne sme iti mimo Slovencev

volilci pokazali 7. oktobra, ko nova zastopnica ZAL Terezija Stoisits ni dobila domala nikakršne podpore s strani slovenskih volilcev; le-to pa si bo lahko pridelala šele z uspešnim delom. Naše organizacije pa bodo gotovo sledile dobremu nasvetu, če bodo tudi s Stoisitsovo konstruktivno sodelovale, kolikor bo to sama želela.

Znatno število naših volilcev pa se je nedvomno zbal koalicije med Haiderjem in ÖVP, kar bi lahko pomenilo za narodne skupnosti v Avstriji in seveda tudi za koroške Slovence korak nazaj. Zato so, kakor kaže tudi premik glasov v dvojezičnih občinah, podprli kanclerja Vranitzkega, kateremu so na zvezni ravni še najprej zaupali kompetenco, da vseavstrijsko zadovoljivo reši narodnostna vprašanja.

Seveda je odvisno tudi od kanclerja, ali bodo narodne skupnosti pri volilni reformi, o kateri bodo odločali, v naslednjem letu oz. pri koalicijskih pogovorih z ÖVP upoštevali. Slovenska narodna skupnost pa se bo morala pravočasno in odločno oglasiti in zahtevati lastnega zastopnika v parlamentu. Če se bo namreč volilna reforma oblikovala brez sodelovanja narodnih skupin, bo manjšinam spet dolga leta onemogočena pot do samostojnega poslanca v parlamentu.

Silvo Kumer

Začetek 4. koroških kulturnih dnevov na Primorskem v Gorici

Koncert slovenskih zamejskih glasbenih šol iz Koroške in Gorice

S pozdravi predsednika Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici Damjana Pavlina in predsednika Krščanske kulturne zveze iz Celovca dr. Janka Zerzerja so se v soboto, 6. oktobra, v Katoliškem domu v Gorici pričeli 4. koroški kulturni dnevi na Primorskem. Pester spored Koroških dnevov, ki bodo trajali do 21. oktobra, je poleg obeh omenjenih Zvez pripravila tudi Slovenska prosveta iz Trsta.

Za otvoritev sta skupen koncert pripravila Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice in Glasbena šola na Koroškem iz Celovca. V dvajsetih točkah programa so se predstavili učenci obeh šol. Goričani so se odlikovali predvsem z zelo dobro klavirsko igro ter z uspelo predstavitev ansambla, sestavljenega iz violinistov, kitaristov in flavtistov; ob sodelovanju treh solo pevcev so stilno zelo lepo izvedli tri renesančne skladbe. Simpatična je bila tudi uvodna izvedba goriškega tria (violina, flauta, čelo), ki je v pozdrav koroškemu bratom zaigral „Rož, Podjuna, Zila“.

Gojenci Glasbene šole na Koroškem so se predstavili s preč-

nimi flavtami, klarinetom, saksofoni, kitarami, violinami, harmoniko in s triom kljunastih flavt. Predstavili so dela raznih skladateljev. Izvedli so jih zanesljivo; ne smemo pa pozabiti, da se je šolsko leto komaj pričelo in vigranost še ni na višku. Seveda so izstopali letošnji nagrajenci deželnega tekmovanja Koroške. Pojavilo se je tudi nekaj zelo mladih glasbenikov, ki veliko obetajo.

Skupen koncert obeh zamejskih šol je pokazal, da tudi v zamejstvu slovenska glasbena vzgoja kvalitetno napreduje, opravičuje svoj obstoj in upravičeno pričakuje večjo podporo svojih deželnih uprav.

Lovro Sodja

Enotna lista Sele:

„Kdor nič ne tvega, nič ne doseže!“

Pod tem geslom je EL Sele že leta 1985 zapisala prve zahteve glede ohranjanja in izboljšave ljudske šole v Selah v svoj volilni program za takratne občinske volitve. Predvsem je EL zahtevala, naj imajo selski otroci možnost pouka v osnovni šoli v domačih šolah v Selah. EL Sele je tudi predlagala, da bi preuredili šolsko poslopje v Selah. En razred v pritličju naj bi prezidali v telovadnico. Tako bi lahko šolarji telovadili tudi ob slabem vremenu. Ta predlog je EL Sele potem tudi predstavila občinskemu odbornikom 20. decembra na občinski seji. Takrat je bilo tudi sklenjeno, da staro poslopje nadomestijo z novim. Za izpeljavo celotne zadeve so takrat pooblastili občinsko predstojništvo (župan Hribernik, podžupan Nanti Olip, odbornik Tomaž Ogris). 30. oktobra so nato izvolili na novo ustanovljen šolski forum. Ta se je obrnil na okrajnega šolskega nadzornika Ewalda Bernthalera ter mu razložil želje Selanov. Nadzornik Bernthaler se je odločil, da si dne 7. 11. 1986 skupno s arhitektom Omasiekom ogleda staro ljudsko šolo. Rezultat ogleda: Poslopje ni več varno. Da bi se izključila vsaka pomota, si je staro šolo ogledal

tudi statik in drugi odgovorni s strani dežele in okrajnega glavarstva. Po obširnem gradbenem poročilu arhitekta Omansieka je okrajni glavar pisмено obvestil občino, da je šola od 1. 12. 1986 dalje zaprta; zato naj najamejo druge prostore ter organizirajo selitev. Že 29. decembra pa je občinski odbor sklenil, da bodo zidali novo šolo v Selah.

Sledili so različni potrebni razgovori na vseh političnih ravneh. Tudi državna poslanca Smolle in Wabl sta na obisku v Selah obljubila, da se bosta zavzela za gradnjo nove ljudske šole v Selah. Selani pa niso verjeli v realizacijo, dokler se ni začelo z gradnjo. Danes je novo poslopje ljudske šole v Selah ponos vseh domačinov.

Prav posebno ponosna pa je lahko Enotna lista, ki je s svojim predlogom o preureditvi stare šole povzročila, da je sploh prišlo do realizacije projekta. Če bi takrat občinski odborniki El Sele ne tvegali, bi morda še danes potekal pouk v poslopju, ki vsekakor ni bilo več varno. Nova ljudska šola, katero bodo v nedeljo, dne 14. 10. 1990, uradno odprli, je stala okrog 16,5 milijonov šillingov.

ČESTITAMO

Terezija Petek iz Zagorij pri Globasnici je te dni praznovala 80. rojstni dan. Za lep praznik ji iskreno čestitamo in ji želimo še obilo zdravih in srečnih let v krogu svoje družine!

V Dvoru pri Šmihelu je pred kratkim praznoval svoj 75. rojstni dan Božičev atej. Ob jubileju mu želimo vse najboljše, božjega blagoslova in še mnogo zdravih in srečnih let v krogu domačih.

V Kazazah Martin Komar praznuje svoj 67. rojstni dan. Iskreno čestitamo!

V Selah na Šajdi je te dni praznovala svoj 75. rojstni dan Ursula Mautz. Ob okroglem življenjskem jubileju ji želimo vse najboljše, posebno pa še zdravja!

V Borovljah je Andrej Wieser praznoval 10. oktobra 80-letnico. Ob okroglem življenjskem jubileju mu iskreno čestitamo!

Franc Schließer iz Šmarjete pri Pliberku je praznoval svoj 88. rojstni dan. Iskreno čestitamo!

Pred kratkim je v Slovenjem Plajberku praznovala Breznikarjeva mama, gospa Marija Malle, svojo 75-letnico. Ob okroglem jubileju ji iskreno čestitamo!

Društvo upokojencev Pliberk

iskreno čestita župniku Mateju Igercu za visok življenjski jubilej in mu želi vse najboljše! Osebnih praznikov pa obhajajo tudi Franc Schließer iz Šmarjete, Terezija Kerbitz iz Vogrč, Karl Wutte iz Breške vasi, Neži Krewalder iz Strpne vasi in Stefka Apovnik iz Borovja. Društvo upokojencev Pliberk želi vsem še mnogo zdravih in zadovoljnih let! Čestitkam se z veseljem pridružuje tudi uredništvo Našega tednika.

Na Radišah je minuli četrtek praznoval svoj 50. življenjski jubilej Hanzi Pichler. Iskreno čestitamo!

Te dni je obhajala Ana Ogris, pd. Strajncja v Stranjah pri Bilčovsu, osebni praznik. Društvo upokojencev iz Št. Jakoba ji želi zdravja in osebne sreče! Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo NT.

Na Trati pri Borovljah je te dni Ursula Petrirtsch praznovala 84. rojstni dan. Slavljenci iskreno čestitamo in ji želimo še mnogo zdravih in srečnih let!

Pred kratkim je obhajal 50. rojstni dan Hanzi Roblek na Borovnici v Selah. Številnim čestitkam domačih se z veseljem pridružuje tudi uredništvo Našega tednika.

V kratkem bo na Strugi pri Železni Kapli praznovala 75. rojstni dan Micka Leininger. Iskreno čestitamo!

Kotmara vas: veselica Gorjancev

Že enajstič je SPD „Gorjanci“ priredilo letos v soboto, 29. septembra, veselico pri Pušniku v Šentkandolfu. Ob poskočnih vižah, ki so jih zaižgrali „Fantje iz Podjune“, so se namazale pete tistih, ki jih pod petami nenehno srbi. Bogat — v vsakem pomenu bogat — srečolov je seveda zelo mikal. Družina Živkovič je spet dala živega zajca, pa tudi razna podjetja so se zares izkazala; vsem prisrčna hvala za pomoč — obenem pa tudi iskren „prosim“ za drugo leto, kajti z vsemi močmi se bo treba pripraviti za naslednjo veselico, ki bo, kakor po

navadi, zadnjo soboto v mesecu septembru, po slovensko kimovcu, leta Gospodovega 1991.

Za začetek so zapeli „Gorjanci“ nekaj pesmi v pozdrav (vodil jih je Stanko Wrulich — najlepša hvala), predsednik Emil Muri pa je pozdravil vse, ki so prišli, da se pozabavajo in poveselijo, med njimi oba podžupana Bruna Buzzija in Thomasa Goritschniga, občinske odbornike ter zastopnike krajevnih društev.

Na prijetno svidenje zadnjo soboto v mesecu kimovcu leta Gospodovega 1991!

CELOVEC

Evangelikanska cerkev,
Tarviserstraße 14

Predava univ. prof. Johannes DANTINE (Dunaj)
„Jezikovne meje — stara obzidja — nove poti“

18. oktobra 1990, ob 19. uri

Odprtje nove ljudske šole v Selah,

v nedeljo, 14. 10. 1990,
ob 11. uri,
v prostorih nove
ljudske šole.

Po odprtju bo dan odprtih
vrat. Vsi prisrčno vabljeni!

Prvo medkulturno srečanje na Pedagoški akademiji v Celovcu

Na Pedagoški akademiji v Celovcu je bilo minuli ponedeljek in torek srečanje pedagogov, učiteljev in šolarjev iz Slovenije, Italije in Koroške. Ideja za tako srečanje pa se je porodila med učitelji Pedagoške akademije. Namen tega medkulturnega srečanja je bil, da bi prav učitelji in pedagogi usmerjali in pripravljali mladino na Evropo regij. Torej je bilo to srečanje usmerjeno v prihodnost in je predstavljalo lepo protiutež k tradicionalnim 10-oktobrskim proslavam.

Prireditve, tako kulturno-politične kot tudi glasbene in pedagoške, so bile večjezične, pri čemer je prišla dvojezičnost na Koroškem še posebej do izraza. Tako je bil med drugim na sporedu prikaz dvojezičnega pouka, katerega je pred številno publiko v avli Pedagoške akademije predstavil ljudskošolski učitelj Hanzi Millonig z dijaki bistriške šole. V okviru glasbenega sporeda je obiskovalce prireditve navdušila Helka Mlinar z mladinskim zborom iz Škocijana. Ob tej priložnosti je prireditelj nudil učiteljem in dijakom iz Vidma, z Bleda in iz Celovca priložnost, da se med seboj spoznajo tako, da so predstavili posamezne šole. Otroci in mladina pa so nato še v skupni igri in ob petju spoznavali drug drugega in navezovali stike. Pričakovati je, da bo prišlo v pri-

hodnje do rednih kulturnih izmenjav dijakov področja Alpe-Jadran, s čimer bi bil cilj te prireditve dosežen.

Kako pomembno je znanje jezika soseda in tujih jezikov, je prišlo do izraza tudi v medkulturni igri pod geslom „Mejni prehodi“, katero so predstavili dijaki s šole za otroške vrtarice in s Slovenske gimnazije ter študentje Pedagoške akademije v Celovcu. Igro so uprizorili Gerti in Peter Gröning ter Berta Zechner.

Dr. Renato Damiani iz Evropske hiše v Huminu (Gemona) je v svojem referatu razmišljal o vlogi šole v novi Evropi. V okviru dvodnevnih prireditve pa so prišli do besede seveda tudi pesniki in literati iz Benečije, Slovenije in Koroške. Na tem srečanju je med drugim sodeloval Moški pevski zbor „Kočna iz Sveč, za literarne prispevke pa je poskrbel Fabjan Hafner.

O nastanku in izpeljavi ideje o prostoru Alpe-Jadran so razpravljali nekdanji koroški deželni glavar Leopold Wagner, predsednik Evropske akademije v Gorici dr. Fabio Illusi in predsednik Evropskega gibanja Republike Slovenije Miloš Kuret. Vsekakor je to gotovo pozitiven začetek in upati je, da se bodo stiki mladih in pozitivno mislečih učiteljev in pedagogov v prostoru Alpe-Jadran nadaljevali.

PODKRAJ/LIBUČE:

Tragično slovo Petra Ebnerja

Hud udarec je prizadel Kanavfove brate in sestro

Pretekli četrtek se je njihov brat Peter, star komaj 22 let, za vedno poslovil od njih. Slovo je bilo tragično za vse nas, ki smo ga poznali. To velja tudi zlasti za Petrove pevske kolege, Matjaževce.

Kanavfovi otroci Gisela, Hanzej, Reinhold, Karl in Štefan so, ne da bi pretiravali, občudovanja vredni. Leta 1984 so izgubili očeta Toneta, ki se je s traktorjem smrtno ponesrečil. Eno leto za tem jim je umrla njihova mati Terezija. Oba sta morala v 50. letu starosti zapustiti svoje otroke.

Toda otroci niso obupali, naspotno: kruta usoda jih je še bolj povezala med seboj. Poprijeli so, deloma še mladoletni, za trdo delo na domači kmetiji, se poleg tega uveljavili v poklicnem življenju in si zelo lepo uredili domače posestvo.

Skratka: znanci, sosede ter njihovi poklicni predstojniki jih imajo zelo radi in jih visoko spoštujejo.

Vse to velja tudi za rajnega Petra. Bil je vesten, prijazen, dober, bodisi kot delavec in kmet, bodisi kot pevec, sosed in prijatelj.

To je tudi s trepetajočim gla-

som potrdil Jurij Mandl, ko se je preteklo nedeljo v imenu MoPZ „Kralj Matjaž“ poslovil od Petra ob odprtem grobu. Povedal je, da je bil Peter eden najbolj zvestih Matjaževcev. Redno je obiskoval pevske vaje in se udeleževal nastopov; vedno je ponudil svojo pomoč, če so jo Matjaževci potrebovali. Bil je tih človek, ni veliko govoril, a je bil zato toliko bolj zanesljiv.

Na libuškem pokopališču smo se od Petra poslovili njegovi sosede, znanci in pevski kolegi. Pogreba — cerkvene obrede je opravil domači mestni župnik Alojzij Kulmesch — se je udeležilo lepo število ljudi, zlasti mladi. Matjaževci so mu v slovo podarili tiste pesmi, katere je Peter sam nešteto krat prepeval skupaj z njimi. Obljubili so mu: „Dragi Peter, vedno Te bomo ohranili v častnem spominu!“

Z brati in sestro sočustvujemo in jim zagotavljamo, da jim bomo pomagali, kolikor je v naših močeh.

Dragi Peter, lepo se imej v večnosti. V mislih smo s Teboj in vemo, da tudi Ti ne boš na nas pozabil.

-Kuj-

Naš urednik Vincenc Gotthardt je preteklo soboto stopil s svojo izvoljenko Martino Rogi pred poročni oltar. Poroka je bila na Brdu v Ziljski dolini; poročne obrede so opravili domači župnik Rudolf Safran, Jože Kopeinig in ženinov stric Valentin Gotthardt. Slavje je olepšal zbor iz Šentlenarta pri Sedmih studencih. Za zabavo je poskrbel „Trio Libuče“ iz Podjune, ki je z zelo kakovostno domačo glasbo, katere v Ziljski dolini že dolgo ni bilo slišati, poskrbel za odlično zabavo.

Mladima zakoncema uredništvo Našega tednika iskreno čestita in želi na skupni življenjski poti vse najboljše! Številnim čestitkam se pridružujejo tudi nevestini sodelavci z Mohorjeve.

S. K.

Število prijav k dvojezičnemu pouku ponovno naraslo

Tik pred redakcijskim zaključkom smo prejeli od deželnega šolskega sveta podatke o številu prijav k dvojezičnemu pouku. Podatke objavljamo zaradi tega na tej strani.

Koroški deželni šolski svet sporoča, da obiskuje na dvojezičnem ozemlju v 82-ih šolah 5650 šolarjev pouk.

Od 1437 šolarjev v prvi šolski stopnji je prijavljenih 332 (lani 325) dijakov in dijakinj k dvojezičnemu pouku, in sicer je to 23,1% (lani 22,43%). Dodatno pa obiskuje prvi razred Mohorjeve ljudske šole še 23 šolarjev.

Nadalje so k dvojezičnemu pouku prijavljeni: v drugih razredih od 1419 šolarjev 315, in sicer 22,20%; v tretjih razredih od 1418 šolarjev 281, in sicer 19,82%; v četrth razredih od 1366 šolarjev 225, in sicer 16,47%; v predšolskih razredih pa obiskuje od 287 šolarjev 54 dvojezični pouk (18,82%). Torej je na 63 ljudskih šolah od 5650 prijavljenih 1163 (lani 1134), in sicer je to 20,58% (20,0%), k dvojezičnemu pouku. Na 19 ljudskih šolah v območju veljavnosti manjšinskošolskega zakona ni prijav k dvojezičnemu pouku. Privatno ljudsko šolo Mohorjeve obiskuje v šolskem letu 1990/91 skupno 71 šolarjev.

GLAVNE ŠOLE

Na 13-ih od 22 glavnih šol je od 300 šolarjev prijavljenih 125 k jezikovnemu pouku, 115 šolarjev obiskuje slovenščino alternativno namesto angleščine, 60 šolarjev obiskuje slovenščino kot prosti predmet.

VIŠJE IN SREDNJE ŠOLE

Zvezno gimnazijo za Slovence obiskuje v 20-ih razredih 421 dijakov, od tega 271 nižjo stopnjo. Dvojezično trgovsko akademijo obiskuje 27 dijakov. Pouk slovenščine na srednjih in višjih šolah obiskuje 249 šolarjev kot alternativni obvezni predmet ali kot prosti predmet. Enoletno, dvoletno in petletno zasebno dvojezično strokovno šolo za gospodarske poklice šolskih sester v Št. Jakobu obiskuje 83 dijakov.

SPLOŠNI POLOŽAJ MANJŠINSKEGA ŠOLSTVA

Skupno je v 1990/91 v območju manjšinskošolskega zakona prijavljenih k dvojezičnemu pouku 2368 (2243) šolarjev.

Tudi na letošnjih prireditvah 10. oktobra slovenske narodne skupnosti niso upoštevali. Organizatorji korakanja po Celovcu pa so skušali ustvariti vtis, da slovenska narodna skupnost le sodeluje: v povorko so vključili pod oznako „Slovensche Kulturvereine“ neko društvo „Karawanken/Karavanke“, o katerem še „živi duh doslej ni slišal“. Brat in sestra z zgornje Koroške pa sta v lepi nemščini in dokaj slabi slovenščini prebrala tekst o skupni domovini;

7 ur so

korakali po celovških ulicah

vsi ti krčeviti poizkusi ustvarjanja vtisa, da vsi Korošci praznujejo skupaj, pa so pobledeli po govoru deželnega glavarja Haiderja. Govoril je zopet o tem, da so tisti koroški Slovenci, ki so glasovali leta 1920 za Avstrijo, bili pravzaprav Vindičarji.

Haider je ponovno ostro napadal zvezno vlado, naj poskrbi za izpolnitev člena 7 ADP v drugih zveznih deželah, medtem ko je na Koroškem že izpolnjen. Haider je zahteval, naj na koroških solah spet prepevajo četrto, krvoločno kitico koroške himne. Haider je takole spregovoril (dobesedno): „Die vierte Strophe des Kärntner Heimatdienstes ...“

Vranitzky trezno ocenil položaj

Medtem ko je Haider v svojem govoru spet enkrat vlival olja na ogenj, je zvezni kancler Vranitzky zelo trezno ocenil pomen plebiscita in trenutni položaj slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Dejal je, da je potrebno slovenskim sodeželanom za-

gotoviti njihove pravice, kar Avstrijo in Koroško obvezuje na podlagi izida plebiscita. Pozitivno je ocenil sodelovanje koroških Slovencev v narodnostnem sosvetu, v katerega naj bi vstopile tudi druge narodnostne manjšine v Avstriji. Vranitzky je v zaključku izrazil upanje, da bo kljub temu, da so v narodnostnem vprašanju na žalost prepogosto v ospredju majhna, manj pomembna vprašanja, možno tudi te zadovoljivo rešiti.

Slovenska gimnazija ni sodelovala

Na slavnostni seji deželnega zbora 9. oktobra zbor Slovenske gimnazije ni sodeloval, ker tudi na tej prireditvi ne bi dobil besede zastopnik narodne skupnosti. Na prireditvi sami je potem predsednica koroškega deželnega zbora Karin Achatz spregovorila mnogo pozitivnega in vzpodbudnega za prihodnost; deželni glavar pa je očitno zamenjal to sejo s kakšno prireditvijo KHD; iz njegovih ust ni bilo slišati ničesar, kar bi lahko kazalo na skupno pot v prihodnosti.

Silva Kumer

*Wo Mannesmut und Frauentren
die Heimat sich erstritt aufs neu
wo man mit Blut die Grenze schrieb
und frei in Not und Tod verblieb;
bell jubelnd kling'ts zur Bergeswand:
Das ist mein herrlich Heimatland!*

Po prvi kitici deželne kitice so peli na Novem trgu tudi četrto; Haider je celo zahteval, naj jo pojejo na vseh solah in tudi v šolskih knjigah naj jo natisnejo. Da so to kitico peli vsi koroški deželni politiki, ni presenetljivo; pela pa sta jo tudi vikar Frankl in škof Kapellari.

P.S. Kancler Vranitzky in superintendent ev. cerkve Sturm je nista pelal

Sedem ur je trajala parada. — Z branjem J. F. Perkoniga v (slabi) slovenščini so skušali ustvariti vtis, da Slovenci sodelujejo.

„Korošci so ponosni na Ulrichsberg!“

V nedeljo, 7. okt., so se spet zbrali na Vrhu (ponemčeno: Ulrichsberg): bivši rojaki iz Nemčije, Avstrije, severne Evrope, Italije; prišli so celo Američani in en Rus. Govorili so, da je potrebno zgodovinske obrniti, ker ne ustreza resnici in dejstvom, kajti veter se je obrnil. Nato pa je prišel On in jim kot „Soldaten“ dal odvezo, češ da niso bili storilci, ampak žrtve; po drugi svetovni vojni so Evropo pomagali na novo zgraditi, postaviti na noge.

Nekaj citatov iz Haiderjevega govora kot šopka ulrichsberških cvetk.

O zgodovinisju: „Wir müssen zur Kenntnis nehmen, daß nicht alles, was in den letzten Jahrzehnten an angeblicher Wahrheitsfindung produziert worden ist, auch dem entspricht, was wirklich der Schicksalsgang Europas gewesen ist. Der erste Weltkrieg war eine Folge eines nicht mehr haltbaren südslawischen Nationalismus, der vor allem die große Vielvölkerfamilie, die österreichisch-ungarische Monarchie auseinandergerissen hat ...“

O vojakih v drugi svetovni vojni: „Unsere Soldaten waren nicht Täter, sie waren bestenfalls Opfer. Denn die Täter saßen woanders und haben zu keiner Zeit der historischen Entwicklung im 20. Jahrhundert jenen Mut, jene Tapferkeit, jene Ehre aufbringen müssen, die die Soldaten im grauen Feldrock an der Front täglich zu beweisen hatten.“

Diese Soldatengeneration hat sich nichts vorzuwerten ...“

O njemu neljubih zgodovinarjih: „... Es ist zweifelhafter Mut jener, die an ihren Schreibeitschen Gedankengebilde erfinden, wie etwa die Historikerin Weinzierl, die allen Ernstes der Meinung ist, daß dies spomeniki junakom (Heldendenkmäler) nicht mehr zeitgemäß ist. Es wird die Zeit kommen, wo solche Historiker nicht mehr zeitgemäß sind ...“ (aplavz)

O razmišljanju Janka Messnerja o junaštvu, domovini v Beljaku na HTL: „Wir betrachten es als eine besondere Provokation, wenn vor wenigen Tagen in einer Broschüre, die anlässlich einer Schulfestfeier in Villach herausgegeben wurde, über den Ulrichsberg nachgedacht wird und dies in einer Weise erfolgt, die einfach nicht hingenommen werden kann. An der HTL in Villach hat der allseits bekannte Janko Messner die Meinung vertreten, daß das Vermächtnis des Ulrichsberges raschest beseitigt werden sollte ...“

O mejah duhovne svobode — v zvezi z Jankom Messnerjem: „... Meine Damen und Herren! Geistige Freiheit ist in einer Demokratie etwas selbstverständliches. Aber sie findet dort ihre Grenzen, wo Menschen jene geistige Freiheit in Anspruch nehmen, die sie nie bekommen hätten, hätten nicht andere für sie den Kopf hingehalten, daß sie heute in Freiheit und Demokratie leben können ...“ (aplavz)

Mračnjaško zaobljubljanje na Gosposvetskem polju

Svoj emocionalno-hujškaški višek so letošnje proslave ob 10. oktobru brezdvomno dosegle v torek, 9. oktobra, zvečer pri vojvodskem prestolu na Gosposvetskem polju, kjer so tako imenovana „domovinska društva“ organizirala zaobljubljanje Koroški.

Deželni glavar Haider je množici dopovedoval, da Dunaj svoje obljube iz leta 1920, da ne bo nikoli pozabil zvestobe, ki jo je Koroška izkazala pri plebiscitu, zadovoljivo ne izpolnjuje. Sicer bi namreč 4. kitico koroške himne, to je „ta krvava“ (op. uredništva), upoštevali v učbenikih. Ponovno se je imenoval kot „borec proti partizanom“, katere je označil ne le kot sovražnike Koroške, ampak celo Avstrije. Hkrati pa ni povedal, ali sta SS in pa nemški vermaht, proti katerima so se partizani na Koroškem borili, prijatelja Koroške in Avstrije.

Potem so se zaobljubljali: brambovci, Kameradschaftsbund, Ulrichsberggemeinschaft K. Th. Mayerja (Ringlu je „pogumno“ zalučal v obraz, da je na Koroškem odvečen, in to v njegovi odsotnosti. Res pogumno, gospod U-Boot-Komman-

dant!). Zaobljubo je zaključil sam predsednik KHD Feldner, Koroško je namreč vselej potrebno braniti — danes jo menda ogrožajo „Heimatverweigerer“. (Ob združitvi Nemčije nova besedna skovanka hajmatdin-stä. Naše čestitke temu skrpučalu.) S povzdignjenim glasom je kričal: „Roke proč od Koroške in 10. oktobra, kajti za Koroško ni alternative!“ No, odkaj pa Koroška želi biti na primer Zanzibar, gospod Feldner? In ker se Slovenija razvija in gospod Feldner že vidi nevarnost državljan-ske vojne, je s „teh svetih koroških tal“ rotill koroške Slovence, naj se izrečejo za Koroško in za Avstrijo. Vse kaže, da gospod kamerad Feldner slabo sliši. Kolikokrat naj se izpove-mo svojo lojalnost Avstriji? Mar enkrat ne zadošča? Ali se v teku let obrabi, kot njihova zaobljuba Koroški, da jo morajo zato ob vsaki priliki obnavljati? Ne, izjava lojalnosti ni stvar, ki bi jo bilo mogoče dobiti na vsaki razprodajli!

Kar pa zadeva Koroško, pa to: bistveno dlje kot vsi desetooktobrski kričaci in domovinski zvestobneži že živimo koroški Slovenci v tej deželi. Kje so bili ti, ki nas lovijo za vsako besedo? Kje so bili leta 1938, ko je Hitlerjeva Nemčija okupirala in uničila Avstrijo? Naj dajo odgovor na ta vprašanja, preden nas učijo domovinske zvestobe. Nimajo jih! In tudi mej proti jugu leta 1941 nismo podirali Slovenci, ampak oni, spajdašeni z nemškimi škornjem.

Franc Wakounig

Na tem mestu objavljamo citat koroškega deželnega glavarja dr. Jörga Haiderja, ki je v svojem slavnostnem govoru ob praznovanju 10. oktobra na celovškem Novem trgu z vsem prepričanjem dejal, da je bila enotnost Koroške dvakrat resno ogrožena. Po Haiderju so bili napadi Napoleonove vojske in jugoslovanskih čet temni trenutki koroške zgodovine. Svetli in razveseljivi časi pa so po pojmovanju Haiderja očitno napočili takrat, ko je prišlo do priključitve Avstrije k nemškemu rajhu. Ali kako je to drugače razumeti?

Citat Haider: „Wir haben zweimal in unserer Geschichte sehr finstere Zeiten erleben müssen. Einmal als wir durch die napoleonischen Überfälle als Land aufgeteilt wurden, und zum zweitenmal als durch die Aggression des südslawischen Nationalismus am Ende des 1. Weltkrieges Kärnten in seiner Einheit wiederum gefährdet war.“

Prilavil Franc Wakounig

Miteinander — skupno — in sieme

Dvaindvajset koroških mladinskih organizacij je preteklo soboto vabilo v Beljak v kongresno dvorano na trojezično prireditev, ki jo je mladina organizirala kot alternativo doslejšnjim praznovanjem 10. oktobra.

Večer so povezovali Vera Russwurm (nemško), Samo Satler (slovensko) in Fabrizio Stelluto (italijansko) — torej trojezično, program pa je bil celo šestjezičen. Slovensko narodno skupnost s Koroške je zastopala skupina 4 J (ško-da, da se je tako številčno raz-množila — op. uredn.), nemško in angleško je pela koroška skupina „Bluesbreakers“, iz Slovenije je prišla skupina „Lačni Franc“, s Hrvaške Novi Fosili, s Furlanije-Julijske kra-jine pa „Quartetto Silvio Dona-ti“; večer sta sooblikovala tudi literata Janko Ferk in Josef Winkler. Za trdi rock je poskr-bela madžarska skupina „Sing

Sing“ in s tem zaokrožila mla-dinsko srečanje, katerega so načrtovali kot srečanje v okvi-ru sodelovanja dežel Alpe-Ja-dran. Uradno je bila prireditev dežela Koroška, ki pa očitno ni pravočasno poskrbela za po-trebno reklamo ali pa je bila vstopnina (120,— šil.) za mla-dino previsoka; dvorana bi namreč lahko sprejela še pre-cej več mladine, ki so jo verjet-no pričakovali s strani nemško govorečih sodeželanov. Na vsak način pa je bila prireditev spodbudna in je nakazala smer, katero naj bi v prihodnje na Koroškem izbrali za 10.-oktobrska praznovanja.

S. K.

Dr. Erwin Ringel: „Iskati je potrebno pogovor“

Samopomilovanje koroških Slovencev je njihova poguba

Pod geslom „Ne bojte se drug drugega! Iz strahu raste nezaupanje!“ je republikanski Club Neues Österreich skupno s celovško univerzo priredil v Celovcu proslavo, ki ni bila nobeno slavje, pa tudi ne alternativni praznik običajnim slavnostnim prireditvam 10. oktobra. Na to prireditev so organizatorji povabili priznanega dunajskega psihiatra in psihoterapevta dr. Erwina Ringla, da bi posredoval neizrečeni govor koroškega deželnega glavarja. Pri tem je Ringel izrazil mnenje, da so običajna praznovanja na Koroškem kakor juha, ki se iz leta v leto znova pogreva in zaradi tega ni več užitna. Tak ritual goji nemškonacionalne občutke in zato v bodoče ta način praznovanja 10. oktobra ni več smiselni. Nadalje je Ringel dejal, da zgodovinisje na Koroškem ne ustreza resnici.

V primeru, da bi bil Ringel koroški deželni glavar, bi najprej iskal pogovor s pristaži koroškega hajmatdin-sta, ki imajo po njegovem mnenju ve-like manjvrednostne komplekse in zaradi tega tako vehementno stremijo po oblasti. Nato pa bi iskal pogovor s koroškimi Slovenci. Ringel je dejal, da je prišel do spoznanja, da je posebej na Koroškem potrebno iskati pogovor na partnerski ravni.

Obenem je Ringel, ki očitno izredno dobro pozna koroško situacijo, pozval Slovence, naj se odpovedo politiki samopomilovanja ter naj deželnemu glavarju ne pustijo deliti dobre in slabe Slovence. Zahtevi, naj Slovenci nastopajo bolj enotno, pa so nekateri

nasprotovale. Predvsem manjšinska zastopnica Zelenih Stojitsseva je zahtevala, da je potrebno tudi manjšini priznati po-

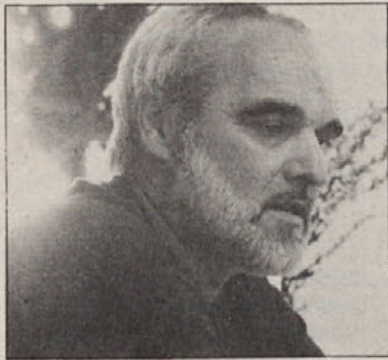
litični pluralizem in pravico do različnih ideoloških naziranj. Zanimiv poizkus pa bi bil, kakor je predlagal Ringel, da bi na Koroškem manjšina in večina enkrat menjali vloge. Večinskim strankam je Ringel svetoval, naj se jasno postavijo na stran manjšine, četudi bi to zanje pomenilo izgubo glasov. Zgodovina je namreč pokazala, da se je priljubljenost vedno le kratkoročno obrestovala, dolgoročno pa bodo pridobile tiste politične sile, ki se bodo zavezele za človeško idejo.

Po Ringlovm govoru je znani avstrijski kabaretiist Werner Schneider z duhovitim kabarejem o koroški politični sceni nudil vsem tistim, ki so z razočaranjem spremljali običajna 10.-oktobrska slavja, neke vrste duhovno mažo.

Nazadnje so Peter Kaiser, Maja Haiderlap, Peter Kreisky, Terezija Stojitsch in Oswald Oberhuber prispevali svoje misli o praznovanju 10. oktobra in o možnih perspektivah.

Heidi Stingler

Stalna Omanova galerija v Mohorjevi

Lev Detela

VILENICA 1990

15. septembra je slovensko pisateljsko društvo v podzemski jami Vilenica pri Sežani že petič podelilo mednarodno literarno nagrado, ki je namenjena uglednim srednjeevropskim pesnikom in pisateljem. Prejel jo je leta 1937 rojeni zdovski litovski pesnik Tomas Venclova, ki je v Litvi in Sovjetski zvezi dolgo veljal za prepovedanega avtorja. Od leta 1977 živi kot univerzitetni profesor v

Združenih državah Amerike. Njegovo delo je bilo na Slovenskem do zdaj malo znano.

Njegova lirika predstavlja izvirno sintezo med osebno izpovedjo in najboljšo tradicijo litovske književnosti in je pri srcu Slovincem, ki bijejo podobno boj za narodno neodvisnost.

Podeljevanje nagrade v Vilenici je povezano s širšo mednarodno literarno prireditvijo, katere se je udeležilo poleg štiridesetih domačih avtorjev okrog sto pisateljev iz štirinajstih tujih držav, med drugim iz Zvezne republike Nemčije, Avstrije, Švice, Madžarske, Poljske, Češke in Slovaške ter celó iz Kanade in Združenih držav Amerike. Že v četrtek, 13. septembra, so številni ugledni tuji in slovenski avtorji v dvorani občinske skupščine v Sežani razpravljali o temi „Srednja Evropa Evropi“. V zanimivem uvodnem predavanju na to temo je pod naslovom „Izziv ali zgaga?“ sekretar Vilenice Venó Taufer predstavil nekatere osnovne značilnosti srednjeevropskega življenjskega utripa, ki po predavateljevem mnenju ni centraliziran, temveč kulturno policentričen.

K diskusiji so se med drugim priglasili slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel, predsednik slovenske skupščine dr. France Bučar, znani češki pisatelj Ludvik Vaculik, tržaški slovenski avtor Boris Pahor, ki se je zavzel za narodne manjšine, medtem ko se je Peter Vodopivec omenil Kocbekova razmišljanja o Slovincih in Evropi. V zanimivem disputu so nekateri sodelujoči opozorili tudi na problem dvojnosti evropske kulture in civilizacije (Lev Detela). V dobi tako imenovane moderne po zmagi francoske revolucije so se rušili bistveni deli nekdanje mnogonarodne dediščine, medtem ko se je krepila centralistična imperialna prisila nad manjšimi ali drugačnimi narodi. V tem sklopu je srednja Evropa s svojim stalnim opozarjanjem na pomen manjših kulturnih krogov lahko tudi neka šansa, oziroma kvas za veliko združeno Evropo.

Na srednjeevropskih literarnih večerih v jami Vilenica, v Štanjelu in na devinskem gradu pri Trstu so brali številni, med njimi pomembni avtorji iz najrazličnejših držav. Celovski založnik Wieser je predstavil svoj večjezični, tudi nemški literarni program. Za-

nimiv je start nove serije Vilenica s tremi nemškimi prevodi iz slovenske literature.

Ti so nemška verzija romana Galjot izpod peresa Draga Jančarja, pesniška zbirka „Erdsprache“/Zemeljska govornica/ znanega pesnika Daneta Zajca ter tri pomembne drame klasikov sodobnega slovenskega politično-grotesknega, modernistično-psihološkega in poetičnega gledališča Dušana Jovanovića, Rudija Šeliga in Gregorja Strnišca.

V Štanjelu na Krasu so predstavili slovenski prevod pesniške zbirke lanskoletnega in zdaj že pokojnega nagrajenca Vilenice Jana Skacla. Posebna mednarodna žirija pa je podelila tudi literarno priznanje Kristal Vilenice mlajšemu, leta 1961 v Ljubljani rojenemu pesniku in esejistu Alešu Debeljaku, avtorju zanimive esejistične knjige „Postmoderna sfinga“ in štirih pesniških zbirk.

Letos je mednarodno pisateljsko srečanje Vilenica potekalo že petič. Tudi literarne nagrade, ki so jih v zadnjih letih tu prejeli Italijan Fulvio Tomizza, Avstrijec Peter Handke, Madžar Peter Eszterhazy, Čeh Jan Skacel in letos litovski pesnik in esejist Tomas Venclova, se bleste iz subverzivnega literarnega protitoka takó kot tista čarobna vilinska megla, ki se v jesenskih dneh dviga iz te starodavne slovenske podzemse jame, da bi presenetila svet in njegove ljudi.

Bo tretja slovenska univerza kmalu odprla svoja vrata?

Kdaj bomo Slovenci dobili tretjo univerzo in kakšni so izgledi, da jo? Pred nedavnim je minister za Slovence po svetu, dr. Janez Dular, vabil na posvet o tretji slovenski univerzi, ki so se ga udeležili predstavniki sedanjih vseučilišč in znanstvenih ustanov v Sloveniji. Minister je poudaril, da se je pojem tretje univerze med ljudmi že zelo zasidral. O njeni potrebi nihče ne dvomi, kajti tudi tako bi se „slovenski možgani“ vračali domov. Trenutno je nekaj sto, drugi viri govorijo kar o tisočih, slovenskih znanstvenikov, raziskovalcev in podjetnikov raztresenih po svetu.

Vzroki, da so zapustili domovino, so mnogoteri: politični, družbeni, poklicni — vsi pa so s trebuhom za kruhom šli po svetu dobro izobraženi in so se tam hitro uveljavili. Ti „možgani“ naj bi se sedaj kot predavatelji, kot gostje in po možnosti za stalno, kar pa se bo gotovo zgodilo le v red-

kih primerih, vračali domov, predavali in spremljali specializacijo študentov, obenem pa naj bi skrbeli tudi za mednarodno sodelovanje. V tako mednarodno sodelovanje je že vključena mariborska univerza, ki tesno sodeluje s kölnsko tehnično visoko šolo, na kateri eno vidnih vodilnih mest zaseda naš rojak dr. Svitko Sienčnik.

V ta okvir mednarodnega sodelovanja sodijo stiki slovenskih univerz s sosednjimi, predvsem z graško, celovško, tržaško in videmsko, ter s slovenskimi zamejskimi univerzitetnimi profesorji, asistenti in docenti. Po mnenju ministra Dularja pa to sodelovanje ne sodi v okvir tretje slovenske univerze, ker je že tako ustaljeno, da v bistvu že predstavlja sestavni del univerzitetne ponudbe v prostoru Alpe-Jadran. Tretja slovenska univerza pa naj bi segla čez ta okvir — v svet.

-wafra-

Brošura o Valentinu Podgorcu

Ob svoji 140-letnici je Mohorjeva družba izdala jubilejni zbornik, ki je posvečen njemu dolgoletnemu predsedniku in osrednji koroško-slovenski osebnosti skozi petdeset let, monsinjorju Valentinu Podgorcu. Brošura je dvojezična in nosi naslov „Valentin Podgorc in koroški plebiscit. Mohorjeva: odločitev za Avstrijo“.

Kot je znano, je Valentin Podgorc, soustanovitelj in pobudnik slovenskega koroškega združenstva in tako po 1. kot tudi po 2. svetovni vojni njegov obnovitelj, zagovarjal priključitev južne Koroške k Avstriji in je s tem v zvezi sestavil tudi spomenico, ki je uradno koroško zgodovinsko opise ne omenja, saj je bila menda še do pred nekaj leti v Mohorjevi hiši. Baj se je izgubila pri selitvi. Podgorc je pisal tudi dnevnik, ki pa je znan le v izvlečkih in je brezdvomno velikega pomena, kot je dejal avtor brošure dr. Avguštin Malle. Zadnji je tudi opozoril, da sta pomen in vloga Valentina Podgorca za zgodovinski razvoj pri koroških Slovincih še premalo znana.

GLOSA

Po Omanu zdaj napad na Messnerja

Po „famoznem“ napadu na Valentinu Omana se je koroški deželni glavar Haider sedaj ponovno spravil nad slovenskega koroškega umetnika; tokrat je njegova žrtev pisatelj Janko Messner. Deželni glavar si je mesto napada dobro izbral, in sicer masovno „marširarsko“ prireditev na Ulrichsbergu, kjer sta mu bila soglasje in aplavz več kot zagotovljena. Da se Messner ni mogel braniti tega vrliga zgoranjeavstrijskega Korošca, ki je znan po tem, da pri besedah ne izbira veliko, ni motilo.

Nevarnost tega napada pa tiči v tem, da je skušal Haider z demokratskimi merili omejiti svobodo mnenja, mišljenja. Saj je — beri njegove citate z Vrha — črto že potegnili. Zato je treba Janku Messnerju, s katerim se mnogokrat ne strinjam, izreči solidarnost, kajti takemu nekulturnemu in oblastniškemu odnosu do kulture v deželi, kot ga je pokazal Haider, je treba postaviti meje.

Smo pač v času „frei und ungeteilt“. Vprašam le: „frei“ od koga in ali moraš biti „ungeteilt“ mnenja s Haiderjem, če hočeš na Koroškem preživeti? Morda pa sta to svoboda in oblika demokracije, kot si ju predstavlja deželni glavar. Res, Koroška v jeseni je Koroška hladu in porjavelih listov, pa tudi porjavelih, uniformiranih možganov. Ker Janko Messner v ta rog ne trobi, je oblastnikom v deželi pač trn v peti.

wafra

„Z našim škofom niste pasli skupaj ovc, zato ga ne morete tako napadati,“ je nam dejal eden od novinarjev „Nedelje“. Držil Toda našega škofa Naš tednik ni želel napadati, ampak je hotel njemu, našim vernikom in javnosti pokazati, da pot, katero je letos ob 10.-oktobrskih praznovanjih ubral škofijski urad, ni prava.

„Poziv“, naj v cerkvah 9. oktobra zvonijo mdr. Abwehrkämpferjem in Hajmatdinstovcem, je natelet na širok odpor. Škofijski ordinariat je svoje priporočilo, oz. kakor ga mi imenujemo „Poziv k zvonjenju ob 10. oktobru“, oblikoval zelo previdno. V praksi, npr. v Pliberku, so ob cerkvenem zvonjenju po ulicah hodile z baklami v rokah „tradicijske organizacije“.

Zvonjenje ob 10. oktobru

K skupnosti zvonovi niso klicali

za katere vemo, kakšno stališče imajo do slovenske narodne skupnosti.

Doslej je v cerkvi veljajo načelo, da zvonovi kličejo k molitvi. Kam in koga so 10. oktobra klicali, bo vsaj slovenskim vernikom ostalo verjetno nepojasnjeno, saj na 10-oktobrskih proslavah niso sodelovali, ker tam niso upoštevali slovenske narodnostne skupnosti in slovenskega jezika.

Zakaj je torej potrebno Cerkvi zvoniti? Škofijski ordinariat daje odgovor: Ker v sosednji Jugoslaviji grozi državljanska vojna... (glej desno).

Našo kritiko nad zvonjenjem pa škofija primerja s podpisno akcijo KHD...!, katero ocenjuje samo kot neprimerno (ungeeignet).

Vse te izjave pa koroškega Slovenca ne čudijo, če primerja članek našega škofa Eгона Kapellarija s prispevkom superintendenta evangeličanske cerkve mag. Herwiga Sturma (glej desno) v Kleine Zeitung. Medtem ko naš škof nekaj filozofira o „skupni evropski hiši“, je evangeličanski superintendent jasen v svojih izjavah: „Kje je ostala slovenščina na javnih proslavah?“ itd.

Takih besed bi si želeli koroški Slovenci tudi od vodstva katoliške cerkve, ki se zvija iz ene mlačne izjave v drugo in potem skuša obsoditi vsako stvarno kritiko kot žalitev vseh katoličanov.

P. S. Ni bil naš namen našega škofa z načinom naše kritike prizadeti osebno. Toda vsebinsko vsekakor obsojamo zvonjenje, in za nami stoji v zvezi s tem vprašanjem velika večina slovenskih vernikov.

V prispevku v Kleine Zeitung je evangeličanski superintendent mag. Herwig Sturm zavzel zelo jasno stališče v zvezi s praznovanji 10. oktobra.

Kaj pa katoliški škofijski ordinariat? Zagovarja zvonjenje, in napada Naš tednik. Pa tudi v škofovem članku v Kleine Zeitung ni nobene besede o tem, da so 10-oktobrške proslave enojezične, brez navzočnosti slovenske besede in brez slovenske narodne skupnosti.

Es bedrückt mich, wie der 10. Oktober heute gefeiert wird; nämlich als eine Art Siegesfeier einer einzigen Volksgruppe, von der sich die slowenisch sprechenden Kärntner ausgeschlossen fühlen. Unverständlich ist mir, daß das Symbol dieser 70-Jahr-Gedenkfeier zwar das Motto „Ein Kärnten“ enthält, aber nur in deutscher Sprache.

Und es macht mich traurig, daß es bis heute nicht gelungen ist, eine Landesfeier zu organisieren, an der wirklich beide Kärntner Volksgruppen ein Fest der Freude und des Dankes feiern können für den 10. Oktober 1920 und ein Fest der Versöhnung und der Freude aneinander für die gemeinsame Zukunft.

Wir Evangelischen haben zu diesem Thema noch einen besonderen Zugang, aus eigener Betroffenheit sind wir hellhörig, was den Schutz und die Förderung von Minderheiten betrifft.

Wir sind dankbar, daß wir in der Öffentlichkeit anerkannt sind und zu Wort kommen, und daß zum Beispiel der Religionsunterricht auch bei einer kleinen Zahl von Schülern vom Staat bezahlt wird. Ähnliches wünsche ich auch der slowenischen sprechenden Minderheit in Kärnten.

(izvleček iz Kleine Zeitung)

Bischöfliches Ordinariat: Kirchenglocken und 10. Oktober

Während unserem Nachbarstaat Jugoslawien ein Bürgerkrieg droht, hat Kärnten die Chance und die Verpflichtung, das Jubiläum der Volksabstimmung als ein Fest der Einheit zwischen beiden Volksteilen zu gestalten.

Das Bischöfliche Ordinariat bedauert daher, daß die Kärntner slowenische Zeitung „Naš tednik“ einmal mehr den Diözesanbischof und damit alle Katholiken beleidigt hat, die sich für ein gedeihliches Zusammenleben aller im Lande einsetzen. Diesmal richtet sich die Attacke des Blattes in unqualifizierter Weise gegen das Läuten der Glocken zum 10. Oktober. Ebenso hält das Bischöfliche Ordinariat eine Unterschriftenaktion des Kärntner Heimatdienstes als nicht geeignet, Probleme zwischen den beiden Volksteilen zu verringern. Allseitiges Augenmaß wäre gerade jetzt notwendig. Die Glocken werden gegen niemand läuten. Ihr Klang ist ein Ruf zum Miteinander im Frieden auf der Basis von Gerechtigkeit.

Bischöfliches Ordinariat der Diözese Gurk-Klagenfurt

(tiskovno poročilo krške škofije)

10. oktober v dvojezičnih občinah

Nobenih napadov več, toda slovenska beseda tudi ni bila prisotna

Občina Pliberk tudi letos ni poskrbela za dvojezičnost ob 10. oktobru.

slovenska beseda tudi ni bila prisotna

Pliberk: Občina ni poskrbela za dvojezičnost

Na seji občinskega sveta je odbor EL Andrej Wakounig opozoril pliberške frakcije na dejstvo, da slovenščina v občini še danes ni enakovredna. „To dokazuje današnja prireditev, ki ni dvojezična, saj občina ni bila pripravljena poskrbeti za to,“ je očital Wakounig, ki je opozoril župana in druge odbornike na obljubo deželne vlade 28. 9. 1920, v kateri je zagotavljala koroškim Slovencem vse pravice do jezikovne in kulturne enakopravnosti.

„Te obljube še do danes niso izpolnjene! Dokler koroški Slovenci ne bodo dobili svojih pravic, naj nemška stran Slovencev tudi ne sili udele-

ževati se poniževalnih in nesmiselnih manifestacij.“

Governika SP župan Janko Pajank in VP podžupan Friedrich Oschmütz sta spregovorila samo v nemščini; povedala pa nista nič novega. Zastopnik FP Hubert Kotschnig pa je opozoril na pozitivno delo narodnostnega sosveta in izrazil upanje, da bo v prihodnje mogoče odkriteje govoriti o narodnostnem vprašanju. Do ene same slovenske besede pa se tudi Kotschnig še ni dokopal, pa čeprav je predstavnik FP v sosvetu. Ceremonija z baklami je potem potekala brez sodelovanja Slovencev. Že popoldan pa je 10. oktober proslavljala Glavna šola; prireditev je bila dosledno dvojezična. Mogoče so to prvi znaki, da se meje le rušijo.

S. K

GLOBASNICA: Župan Sadjak praznoval sam z Abwehrkämpferji

EL Globasnica je bila letos pripravljena sooblikovati prireditev ob 10. oktobru. Predpogoj (in tak je bil tudi dogovor z županom) pa je bil, da je prireditev obrnjena v prihodnost in upošteva dvojezičnost. Skupno prireditev je potem onemogočil Abwehrkämpferbund, ki je sili na prireditev s svojimi zastavami in se ni bil pripravljen odpovedati tej reliktni preteklosti. Župan Sadjak je potem sam praznoval z Abwehrkämpferji 10. oktober...

Vprašanje, ki pa po 10. oktobru ostaja, je, zakaj se župan ni zoperstavil Abwehrkämpferbundu.

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 12. oktober
Koroški liki (R. Vospernik).
— Jezikovni pogovori (J. Messner). — Socialna oskrba v dvojezičnem okolju (F. Merkač).

SOBOTA, 13. oktober
Od pesmi do pesmi —
od srca do srca.

NEDELJA, 14. okt.
6.30—7.00 Dobro jutro na
Koroškem. —
Duhovna misel
(žpk. T. Ogrinc).

PONED., 15. okt.
Albert Sadjak — dve de-
setletji predsedovanja v
Globasnici.

TOREK, 16. okt.
Partnerski magazin.

SREDA, 17. oktober
Glasbena sredo.
Večerna: 21.05—22.00
Zvočno pismo iz Slovenije;
utrinki z literarnih priredi-
tev Vilenica 90.

ČETRTEK, 18. okt.
Rož — Podjuna — Zilja.

NA TELEVIZIJI

„DOBER DAN, KOROŠKA“,
14. oktobra 1990,
ob 13. uri na FS 2:

Predvideni so naslednji
prispevki:

Medkulturno srečanje na
Pedagoški akademiji

Velikovec: „Srečanje
v oktobru“

Zavod šolskih sester v
Šentpetru pri Šentjakobu in
Strokovna kmetijsko gospo-
dinjska šola v Šentrupertu
v Velikovcu

Koroški kulturni dnevi KKZ
na Tržaškem in Goriškem

Lužiški Srbi so obiskali dijake
Slovenske gimnazije

Razstava Karla Vouka

Mihec Mahec pripoveduje
pravljico o Rdeči kapici

Od 6. do 21. oktobra 1990:

4. koroški kulturni dnevi na Primorskem

Kakor smo pred meseci že poročali, bodo od sobote, 6. oktobra, pa do nedelje, 21. oktobra, potekali na Primorskem 4. koroški kulturni dnevi; prireditelji so Krščanska kulturna zveza, Zveza slovenske katoliške prosvete Gorica in Slovenska prosveta Trst.

Kot na vseh dosedanjih Koroških dnevih, so tudi tokrat prireditelji pripravili pester spored; težišči pa vsekakor predstavljata razstava „Arhitektura Zilje, Roža in Podjuna“ v avtorstvu univ. prof. dr. Petra Fistra in izvedba kantate „Pesem o Miklovi Zali“.

Pomembno mesto je odmerjeno tudi politiki; v Trstu bo srečanje med zastopniki NSKS in Slovenske skupnosti.

ŠENTJAKOB V R.

Gledališka predstava: **UMOR V KATE-
DRALI** (T. S. Eliot, prevedel Veno Taufer)
Čas: v soboto, 13. 10., ob 19. uri
Kraj: v farni cerkvi v Šentjakobu
Nastopa: igralska skupina SPD „Zarja“ iz
Železne Kaple
Prireditelj: SPD „Rož“ in Kat. prosveta v
Šentjakobu

BLEŠČEČA

„S PRIJATELJI NA BLEŠČEČI“ — Sre-
čanje s pisateljem Matjažem Kmeclom
(avtor knjige „S prijatelji pod macesni“)
Termin je priložen na 17. november, ob
14. uri
Kraj: Koča „Na Bleščeči“ pod Jepo (odcep
na Kopanje pri Ledincih s ceste Šentja-
kob—Loče)
Prireditelj: Slovensko planinsko društvo
„P. Markovič“, Rožek in Mohorjeva založba,
Celovec

CELOVEC

KULTURNO DRUŠTVO PRI JOKLNJU
Wiener Tschuschenkapelle — repertoar
dunajske skupine lahko primerjamo z
muzikaličnim potovanjem v Balkan-
ekspresu
Čas: v petek, 12. 10., ob 20. uri
Kraj: Kulturna taberna „Pri Joklnju“

KULTURNO DRUŠTVO PRI JOKLNJU
OTROŠKA PRIREDITEV „RADOVEDNI
SLONČEK“, Božo Vouk
Čas: v nedeljo, 21. 10., ob 16. uri
Kraj: v kulturni taberni Pri Joklnju
Nastopa: Lutkovno gledališče Ljubljana

SREČANJE ŠTUDENTOV v Celovcu
Čas: v torek, 16. 10., ob 18. uri
Kraj: v klubskem prostoru zveze
visokošolcev, soba 1054 (zberemo se v
bifeju)

GLOBASNICA

Z GLOBAŠKIM ČASOPISOM NA OTOK CI-
PER od 14. do 21. oktobra 1990. Cena:
samo 5500.— šil. (polpenzion, polet z leta-
lom od Brnika).
Dragi bralci! Globaški časopis Vas vabi, da
doživite osem prijetnih dni na otoku Ciper!
Prijava sprejema Bernard Sadovnik, Podro-
je 99, tel. 0463/512528 ali 04230/340.

BOROVLJE

ODPRTJE FILMA:
ODPRTJE CINGELCA
Čas: v soboto, 13. 10., ob 19.30
Kraj: pri Cingelcu na Trati
Prireditelj: SPD „Borovlje“
Kaseto o odprtju je možno tudi kupiti!

SPORED

11.—13. 10. 1990:

Nastopi Poldeta Bibiča in Ga-
brijela Lipuša z zgodbo „Jurij
Muri v Afriki“:

četrtek, 11. 10. 90, ob 15. uri:
Ljudska šola Števerjan
ob 18. uri: župnijska dvorana
Doberdob

petek, 12. 10. 1990, ob 9. uri:
Ljudska šola v Gorici
ob 11. uri: dvorana ob šoli v Št.
Andrežu

ob 16. uri: Opčine pri Trstu
ob 18. uri: Bazovica

sobota, 13. 10. 1990, ob 9. uri:
Barkolje
ob 11. uri: Sv. Ivan pri Trstu

sobota, 13. 10. 1990, v Trstu:
Srečanje predstavnikov Na-
rodnega sveta kor. Slovencev in
Slovenske skupnosti v Italiji:
ob 11. uri: skupni sestanek,
nato tiskovna konferenca
ob 19. uri: okrogla miza na
temo „Novi odnosi do Sloveni-
je“; sodelujejo naslednji kor.
Slovenci: dr. Matevž Grlic
(preds. Narodnega sveta koro-
ških Slovencev), Karel Smolle
(podpredsednik Narodnega
sveta koroških Slovencev) in dr.
Janko Zerzer (predsednik
Krščanske kulturne zveze)

nedelja, 21. 10. 90, ob 16. uri,
v Kulturnem domu v Trstu, ob
20. uri, v Katoliškem domu v
Gorici: Kantata „Pesem o Mi-
klovi Zali“, avtor Anton Nagele;
izvajajo mešani pevski zbor
„Podjuna Pliberk“, mešani
pevski zbor SPD „Danica“ iz
Št. Primoža, moški pevski zbor
„Kralj Matjaž“ iz Libuč, Komor-
ni orkester RTV Slovenija.
Prvi del koncerta bodo obliko-
vali vsi trije nastopajoči zbori;
povezoval bo mag. Miha Vr-
binc.

SODALITAS

Dom v
Tinjah

Telefon:
(0 42 39) 26 42
9121 Tinje

V petek, 12. oktobra, ob 19.30
**KONCERT z bobni: Črno-beli duo
DRUM-UP** (Moses Afaeny in Clemens
Bauer)

v soboto, 13. oktobra 1990
DOLENJSKA — NOTRANJSKA
Enodnevno romarsko in izobraževalno
potovanje za fari Bilčovs in Kotmara vas
Spremlja: žpk. Leopold Kassi

v ponedeljek, 15. oktobra, ob 19.30
MICHELANGELO
Diapredavanje iz serije „Od gledanja
umetnosti k umetnosti gledanja“, nem.
Predavatelj: P. Cornelius Dings SSS

v sredo, 17. oktobra, ob 19.30
**OSNOVE NARAVNE PREHRANE
NAJPOGOSTEJŠE NAPAKE**
Predava: dipl. biol. Tatjana Angerer
Prireditelj: KIS
Soprireditelj: Katoliški dom prosvete

v četrtek, 18. oktobra, ob 8. do 19. ure
**Tečaj za spretno roke: SLIKANJE NA
STEKLO**, nem.
Voditeljica: Erika Malle

od sobote, 20. oktobra, ob 14.30 ure do
nedelje, 21. oktobra, do 13. ure
Drama: SLEDITI IN SE NAJTI, nem.
Voditelj: prof. dr. Gerhard Ham-
merschmid in prof. mag. Hermann
Wilhelmer

v ponedeljek, 22. oktobra, ob 19.30
**RAFFAELLO — Diapredavanje iz serije
„Od gledanja umetnosti k umetnosti
gledanja“**, nem.
Predavatelj: p. Cornelius Dings SSS

v torek, 23. oktobra, ob 19.30
Berila in evangelijske naslednje nedelje
(svetopisemski večeri)
Vodi: Jože Kopeinig

v sredo, 24. oktobra, ob 19.30
BIOLOŠKO KMETOVANJE, nem.
Predavatelj: Rudi Löschenkohl, Ma-
rianus Rath, mag. Urban Popotnik,
Erich Hainzl
Prireditelj: KIS
Soprireditelj: Kat. dom prosvete

GALERIJA TINJE

**RAZSTAVA DEL
BERNHARDA HALMERJA**
(nova dela)
Razstavo si lahko ogledate
do 16. oktobra 1990

v torek, 16. oktobra, ob 19.30
**ODPRTJE RAZSTAVE DEL
UROŠA ŽITNIKA** (olje, gvaš in ak-
varelji)

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Na-
rodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik
dr. Matevž Grlic in osrednji tajnik mag. Marjan Pipp, 9020
Celovec, Viktringer Ring 26.
Uredništvo: Silvo Kumer (glavni urednik), uredniki Heidi
Stingler, Franc Wakounig, Vincenc Gotthardt, 9020 Celovec,
Viktringer Ring 26.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktrin-
ger Ring 26. NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek. Naroča se na
naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec; te-
lefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka
04 63 / 51 25 28-0.
Naš zastopnik za Jugoslavijo: ADIT, Bionarjeva 8, 61000
Ljubljana, tel.: 061 / 32 97 61.
Letna naročnina: Avstrija 350.— šil., Jugoslavija 450.—
Din., ostalo inozemstvo 550.— (800.— šil. zračna pošta),
posamezna številka 8.— šil. (10.— Din.).

PISMA BRALCEV

Spoštovano
uredništvo!

Ko sem sprejel zadnji „Naš tednik“, sem postal zelo žalosten.

Užalostila me je pripomba k navodilu g. škofa glede zvonjenja. Užalostila me je zato, ker je to ravan, ki jo ne bi prisodil „Našemu tedniku“. Umetnik Anatol Herzfeld se je s svojimi deli trudil vsakomur vklesati veliko resnico o človeku: „Vsak človek je kralj!“ Vsak, brez izjeme. Vsak nosi božjopodobnost na svojem obličju in s tem svoje nedotakljivo dostojanstvo. Vsak je ustvarjen po božji podobi. „Naredimo človeka po svoji podobi“. (1 Mz 1, 26). V tem je človekovo dostojanstvo — tudi g. škofa.

Navajen sem, da tako ravna „gotovi“ koroški časopisi — kot je to storil pred kratkim eden, ki je le še o „starem“ govoril (in s tem menil upokojenega župnika) — ali kakor ravna drugi zloglasni časopis, kateremu so slovenski duhovniki le še tarča.

Takega postopanja ne morem sprejeti pri „Našem tedniku“! Zato protestiram proti takemu načinu pisanja. „Vsak človek je kralj!“ To naj velja tudi za Vas!

Brez nadaljnega pa povejmo svoje mnenje — tudi k navodilu glede zvonjenja — upravičeno! A vendar v obliki, ki spoštuje dostojanstvo človeka. Na spodnjo ravan se ne podajajte, prosim!

Pozdravlja Hanzej Dersula
Grebinjski klošter

Demokracija
pogojuje
pravni red

V članku „Led je prebit — zastopniki politične amigracije v Sloveniji“ v NT dne 31. VIII. 90 citirate: „Pred-

stavniki emigracije so za jasno določanje odgovornosti za zločine in da se grozodejstva obsodijo, so pa proti temu, da bi sedaj sprožili procese . . .“

Izjava političnih emigrantov na tiskovni konferenci ne obsega odstavka o odklonitvi procesov. Mnenje podpisane in mnogih naših somišljenikov v diaspori in doma pa je sledeče:

Za vse vojne zločine v Sloveniji naj bo prijava možna še za leto ali dve. Redni pravni proces mora slediti do konca, vključno sodba. Po pravnomočni sodbi pa dopuščamo prerogativo predsedstva Slovenije, da proglasi amnestijo. Dvomim, da bi bilo mnogo protestov proti amnestiji, še posebej, ako bo medtem proces sprave prišel do srečnega zaključka.

Dr. Peter Urbanc

ŠOLANJE ZA
VODITELJE OTROŠKIH
SKUPIN V ŠENTJAKOBU

od petka, 26. okt., ob 9.
uri do sobote, 27. okt., ob
16. uri

Kraj: župnišče Šentjakob

Nekaj iz sporeda:

- kaj je Katoliška otroška mladina
- plesi, pesmi, igre
- priprava in izvedba skupinskih ur in akcij
- kako je z mojo vero — kako jo lahko posredujem drugim
- priprava maše

Prijave sprejema:

Katoliška otroška mladina, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec, tel. 04 63 / 51 11 66 - 78

Iskra

Handelsgesellschaft m. b. H.

Viktringer Ring 13, A-9020 Klagenfurt/Celovec

Tel. (04 63) 37 4 50, 37 4 27

Telefax (04 63) 37 0 23, telex 422234 iskra

Iščemo sodelavca/sodelavko

za knjigovodstvo z obvladanjem slovenskega jezika.

Potrebna izobrazba:

trgovska akademija ali abiturientski tečaj

S A G D T N X F R Š T R L S

IZDRUŠTVERILI SMO SE!

Novi plamen na dimniku.

Durchunddurchdurchgedruštvelt.

Slani klobuki kapajo za ramena: . . . T N X F R Š T R L S T N X F R Š T R L S

Plujemo in pljuvamo iz stranišča gledališča.

KONTOŠTEV. 2711/150835, STEIERMÄERKISCHE SPARKASSE

HVALA LIPA
DONK EICHE

Delovno mesto

Pisarna osrednjega odbora Svetovnega slovenskega kongresa v Celovcu razpisuje delovno mesto za tajnico/tajnika.

Predpogoji: poznanje položaja Slovencev pri emigraciji, zamejstvu in Sloveniji. Znanje angleščine, nemščine in slovenščine.

Ponudbe pošljite na uredništvo Našega tednika, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

Šifra: „Svetovni slovenski kongres“

ZADRUGA MARKET
PLIBERK

- HIŠA NAJVEČJE IZBIRE •••••
- HIŠA NAJCENEJŠEGA NAKUPA
- HIŠA PRIJAZNE POSTREŽBE

HIŠA VREDNA VAŠEGA ZAUPANJA

Hočete živeti zdravo?

Kljub temu pa belite z umetnimi barvami!

Apno je naravna in kakovostna barva, ki jo dandanes spet vedno bolj uporabljajo. Da boste živeli med zdravimi štirimi stenami,

SE OBRNITE NA:

Jože Blažej, Letina 8, 9143 Šmihel, tel. (0 42 35) 25 48

Vaš poslovni partner v območju Alpe-Jadran

Korotan

proizvodna in trgovska družba z o. j.

A-9020 Celovec
Viktringer Ring 26

Telefon — (04 63) 56 2 16

Telex — 42 28 01

Telefax — (04 63) 51 62 57

34170 Gorica
Corso G. Verdi 133

Telefon — (04 81) 30 9 76

Telex — 46 08 95

Telefax — (04 81) 53 51 82

Kratke športne novice

Smučarski skoki

Wiegele v selekcijskem kadru

Zahomčan Franci Wiegele se intenzivno pripravlja na letošnjo sezono. Wiegele je v t. i. selekcijskem kadru in upa, da se bo z dobrimi rezultati spet priključil kadru za svetovni pokal. Wiegele je dejal: „Letos je to moja zadnja priložnost; na vsak način jo bom skušal izkoristiti!“

Tudi mladi Zahomčani se pod vodstvom trenerja Francija Wiegeleja st. dobro pripravljajo. Trening na „suhem“ bo kmalu mimo; zdaj mladi orli že poskušajo s prvimi skoki na umetni smučini.

Tek-kros

17. mednarodni tek v Podgorjah

DSG Podgorje v Rožu vabi v nedeljo na 17. mednarodni kros. Pričetek bo ob 13.30 v Podgorjah. Prireditelj Pepi Müller je že dobil številne prijave iz tujine. Prijavite se lahko 30 minut pred startom. Slavje zmagovalcev bo po tekmovanju v gostišču Auer v Podgorjah.

Namizni tenis

Le SŠK Obir v ospredju

Letos slovenskega moštva v koroški ligi ni več. Selani so lani izpadli in ne tekmujejo niti v podligi, kjer pa uspešno nastopa SŠK Obir. Preteklo kolo so doma premagali ATSV Wolfsburg.

SŠK Obir — A. Wolfsberg 6:2
Zdravko Smrtnik 2, Babič 1, F. J. Smrtnik 1 in Zdravko Smrtnik/Babič.

Mladinci Olimpije in SAK so se pomerili

Mladinci ljubljanskega prvligaša Olimpije so prišli preteklo soboto na prijateljsko tekmo na Koroško. Olimpija je tesno zmagala 2:1; ljubljanski trenerji so zelo hvalili mlade nogometaše SAK. Mladinci Olimpije so namreč najboljši naraščaj v Sloveniji in niso računali s tem, da bo SAK igral tako kvalitetno. Moštvi sta se dogovorili za čimprejšnjo povratno tekmo; na splošno pa želita prijateljske stike poglobiti.

Na tihem so Selani z mislimi že na tekmi proti Šmarjeti

Sele — Donau 4:1 (3:0)

Sele: Užnik 5, K. Hribernik 4, Pristovnik 5, F. Oraže 4, Wieser 4, (75. Božič 0), Zdravko Oraže 4, Radosavljevič 5, P. Čertov 4, M. Mak 5, N. Hribernik 4, A. Oraže 4

Sele, 200 gledalcev
Sodnik: Maierhofer (poprečen)
Strelci: Radosavljevič (5.), A. Oraže (22.), Zdravko Oraže (28.), P. Čertov (54.); (86./enajstm.)

Trener Kožar je spremenil postavo, kar se je tudi obrestovalo. Kurti Hribernik je spet igral libera, Zdravko Oraže pa je igral v sredini. Dodatno sta prišla v moštvo Pepi Pristovnik in mladi Mario Mak. Selani so igrali bolj napadalno in so že po 30 minutah odločili igro sebi v prid.

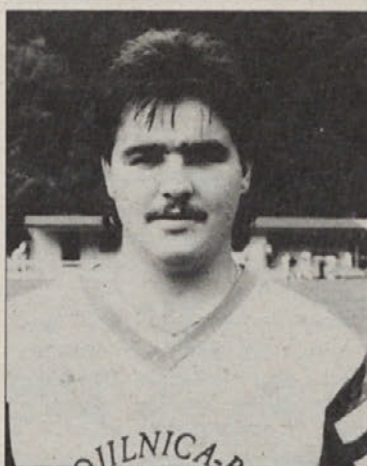
V soboto proti HSV seveda vsi računajo z zmago, sicer pa so z mislimi že vsi pri tekmi Sele/Šmarjeta, ki bo čez 14 dni. Zdaj, v soboto, seveda preti nevarnost, da bodo dali Selani premalo od sebe in

da bodo po neumnem oddali točko. Da ne bo tako, bo poskrbel kapetan Zdravko Oraže, ki zahteva tudi v tej tekmi popolno zbranost.

2. razred E:

1. Šmarjeta	10	8	2	0	37:5	18
2. Sele	9	5	3	1	34:8	13
3. Borovlje	8	6	1	1	27:8	13
4. Post-SV	9	5	3	1	22:9	13
5. Welzenegg	9	5	1	3	13:13	11
6. Union Donau	10	5	1	4	19:25	11
7. Bistrica/R.	9	4	2	3	21:11	10
8. Heeressportv.	10	3	3	4	14:19	9
9. Žihpolje	9	2	2	5	12:20	6
10. Wölnitz	9	2	2	5	15:39	6
11. Kriva Vrba	8	0	4	4	8:15	4
12. Poreče	9	0	3	6	9:35	3
13. Hörzendorf	9	0	1	8	5:29	1

Tudi Globašani niso mogli ustaviti Kaple

Železna Kapla — Globasnica 4:1 (1:0)

Železna Kapla: Rus 4, Kukovica 4, (45. Rozman 4), Užnik 4, Grubelnig 4, Köck 4, Travnik 4, Germadnik 4, Kotschnig 3, Jenschatz 4, Kuhar 3 (82. Miklau 0), Sporn 4
Globasnica: Kaiser 3, H. Micheu 3, Schatz 2, Pleschgatterng 2, Zankl 2, E. Pajančič 2 (70. Sadjak 2), Mišetič 2, Duller 2, Lesjak 2, Thonhofer 3, S. Pajančič 3 (60. Kordesch 4)
Železna Kapla, 100 gledalcev
Sodnik: Zanin (dober)
Strelci: Jenschatz (50. in 58.), Travnik (23.), Kuhar (65.); Kordesch (70.)

← Dva gola je dal za Kaplo napadalec Jenschatz.

Po zadnjih dobrih tekmah bo v nedeljo od začetka zraven: „Luke“ Kordesch.

Tudi proti Globasnici so Kapelčani dokazali, da so favoriti za naslov prvaka. Iz močne obrambe so vedno znova organizirali svoje hitre napade in učinkovito premostili sredino. Rezultat so bili štirje zadetki. Globašani so se sicer trudili, vendar so bile tokrat točke postavljene previsoko.

Kapelški trener **Jože Fera** je bil z zmago zelo

zadovoljen in v nedeljo seveda proti Pokrčam računa, da bo šlo v tem slogu naprej.

Globaški trener Tine Lesjak sicer ni šel z velikimi pričakovanji v Železno Kaplo, toda s tekmo svoje-ga moštva kljub temu ni bil zadovoljen. V nedeljo bo za tekmo proti Št. Pavlu postavo spremenil. „Goleador“ Luke Kordesch bo igral od začetka.

Se je vrnil iz Švice domov in takoj pričel igrati: Willi Berchtold

Willi Berchtold se je vrnil — tudi to ni pomagalo

Šmihel — Šmihel v L. d. 0:2 (0:1)

Šmihel: Eberwein 3, Božičević 3, Ambrosch 2, Buchwald 2, Golautschnig 3, Lutnik 2 (46. W. Berchtold 2), Juri 2, Walter 2, Gros 2 (75. Sadjak 0), Motschilnig 2, Pasterk 2

Šmihel, 100 gledalcev
Sodnik: Valentinitsch (dober)

Katastrofalna predstava Šmihelčanov, ki so igrali izredno slabo in si v tej tekmi niso zaslužili točke. Sicer je prvič po dolgem času zopet igral Willi Berchtold (bil je v Švici); toda tudi to ni pomagalo; Šmihel enostavno ni prišel do igre. Poraz je bil edini možen rezultat. Skoraj vsi igralci so igrali pod vsako kritiko; nekaterim je

menda hvala po zadnjih tekmah zrasla čez glavo.

Šmihelčani imajo zdaj proti Galiciji priložnost, da popravijo poraz. Predvsem od boljših igralcev v moštvi trener Franc Slanič tokrat pričakuje več; v nasprotnem primeru bi moralo priti tudi v Šmihelu do določenih sprememb.

Naslednje kolo: Galicija — Šmihel, Reichenfels — Frantschach, Labot — Metlova, Šmihel v L. d. — Dobra vas, Grebinj — Sinča vas, Globasnica — Št. Pavel, Pokrče — Železna Kapla

1. razred D:

1. Železna Kapla	10	7	2	1	20:9	16
2. Grebinj	10	6	3	1	18:6	15
3. Metlova	10	4	6	0	16:8	14
4. Frantschach	10	6	2	2	19:14	14
5. Galicija	10	5	2	3	22:15	12
6. Pokrče	10	5	2	3	16:10	12
7. Dobra vas	10	5	1	4	22:17	11
8. Šmihel/L.	10	4	1	5	16:13	9
9. Šentpavel	10	3	3	4	16:20	9
10. Globasnica	10	3	2	5	18:23	8
11. Šmihel/P.	10	1	4	5	11:17	6
12. Sinča vas	10	1	4	5	11:21	6
13. Reichenfels	10	2	0	8	9:21	4
14. Labot	10	2	0	8	11:32	4

V Matreiu bomo zmagali, so prepričani kapetan SAK Miha Kreutz, vratar Milan Oraže in Herman Lippusch (z desne). Da to ne bo enostavno, igralci vedo, zato se hočejo tokrat posebno potruditi.

SAK bi lahko

zmagal še z večjo razliko

Je bil to prevrat pri SAK? Bo šlo zdaj po tej poti naprej? SAK je jasno premagal Borovlje! Toda zdaj ga čaka težka naloga v Matreiu. Tokrat zaradi 4. rumenega kartona ne sme igrati Franc Sadjak.

Matrei : SAK — brez F. Sadjaka

Zaradi 4. rumenega kartona Franc Sadjak ne sme igrati v Matreiu.

V nedeljo igra SAK v Matreiu. To je vsekakor zelo težka naloga. Matrei je že preteklo nedeljo v Pliberku dokazal, kako močan je: če bi Pliberčani ne imeli Kristijana Wölbla, bi tekme nikoli ne dobili. SAK pa v Matreiu manjka branilec Franc Sadjak, ki je preteklo soboto dobil 4. rumeni karton (sicer neupravičeno). Remi v Matreiu bi bil za SAK že uspeh; v preteklih letih pa je SAK v Matreiu vedno dobro igral; veliko igrišče slovenskim nogometašem ugaja.

SAK — ATUS Borovlje 3:0 (1:0)

SAK: Oraže 4, dr. Ramšak 5, A. Sadjak 4, F. Sadjak 4, Kreutz 4, Krausler 4, Stanisavljevič 4 (80. Čertov 0) M. Sadjak 3 (46. Šmid 3), Galo 4, Blažej 4, Lippusch 4

Annabichl, 150 gledalcev
Sodnik: Glanz (precej napak)
Strelci: Galo (27.), Šmid (59.) in Blažej (76.)

Borovljčani so morali biti s tem rezultatom celo zadovoljni, kajti SAK bi lahko brez nadaljnega zmagal tudi s 6:0 ali 7:0; toda Stanisavljevič, Krausler, M. Sadjak, Lippusch in Blažej mnogih lepih priložnosti niso izkoristili.

Zelo dobro je iz ozadja igro

režiral igralec-trener dr. Ivan Ramšak; Walter Krausler pa je v sredini skrbel za potrebno napadalno moč. Ker je bila Erwinu Galu dodeljena igra v sredini, je bilo prisotnih tudi več svežih idej. Trener dr. Ramšak je tokrat jasno razdelil vloge med Stanisavljevičem in Galom, ki naj bi bil tudi v prihodnje režiser v sredini.

Ostali rezultati: Wietersdorf — Trg 1:1, A. Wolfsberg — Klopjnj 3:1, Breže — Lienz 0:0, VSV — Šentvid 5:0, Pliberk — Matrei 2:1, ASK — Mölltal 3:2

Naslednje kolo: Borovlje — Lienz, Matrei — SAK, Trg — ASK, Breže — Wietersdorf; Mölltal — A. Wolfsberg, Šentvid — Pliberk, Klopjnj — VSV

Koroška liga:

1. Trg	10	6	4	0	10:1	16
2. Breže	10	6	1	3	17:7	13
3. Pliberk	10	5	2	3	14:7	12
4. SAK	10	4	4	2	10:6	12
5. Matrei	10	4	3	3	13:9	11
6. ASK	10	4	3	3	12:12	11
7. Lienz	10	2	6	2	6:6	10
8. Wolfsberg	10	3	4	3	16:17	10
9. Wietersd.	10	3	4	3	12:13	10
10. Klopjnj	10	4	2	4	11:13	10
11. VSV	10	3	2	5	14:14	8
12. Mölltal	10	3	1	6	12:17	7
13. Šentvid	10	2	2	6	5:13	6
14. Borovlje	10	0	4	6	7:24	4

Igra naraščaja SAK:

Pliberk — SAK mlad. 0:3
Buchwald, Tratar in Jagodič
SAK — Weitensfeld šol. 6:0
Müller 2, Čertov, Rassinger, Nußbaumer
SAK — Donau dečki 10:0
Oraže 5, Nußbaumer 3, Buchwald 2

Proti Velikovcu bolj zbrani

Rožek — Bilčovs 1:0 (0:0)

Bilčovs: Kattinig 4, Stojilkovsky 4, Partl 4, Schlemitz 3, Weichboth 3, Hobel 0 (33. Rauter 3), Hartl 3, W. Kuess 3, Kogelnig 3, Quantschnig 3, J. Kuess 3;

Rožek, 300 gledalcev
Sodnik: Kreutz (povprečen)
Strelci: Willitsch (80.)

Šele v 80. minuti je bil Bilčovs poražen, in to popolnoma nepotrebno. Moštvo trenerja Kattiniga je bilo ves čas enakovredno, remi bi bil pravilni rezultat. Willitsch pa je v 80. minuti poslal prosti strel v gol in Egon Kattinig ni imel prav nobene možnosti več.

Proti Velikovcu: začetni previdno

Proti Velikovcu bodo morali

Bilčovščani posebno paziti. Novinec v ligi je namreč izredno dober in je tudi v gosteh zelo močan. Zato bi moral biti Bilčovs zadovoljen tudi s točko in tako spet začeli zbirati točke.

Podliga vzhod:

1. Treibach	10	6	4	0	27:10	16
2. Vetrinj	10	5	5	0	22:4	15
3. Velikovec	10	5	4	1	26:12	14
4. Žrelec	10	5	4	1	24:11	14
5. Oberglan	10	6	2	2	25:21	14
6. Žitara vas	10	3	5	2	12:9	11
7. Bilčovs	10	3	3	4	12:14	9
8. Rožek	10	3	3	4	13:17	9
9. Liebenfels	10	3	2	5	17:19	8
10. ASV	10	2	4	4	14:19	8
11. Šentandraž	10	3	1	6	13:31	7
12. Ruda	10	1	4	5	10:26	6
13. Šentlenart	10	1	3	6	10:15	5
14. Mostič	10	1	2	7	15:31	4

Srečanje med Olimpijo in SAK

SAK in ljubljanska Olimpija sta pobratena kluba in odigrata vsako leto po eno tekmo v Celovcu in po eno v Ljubljani. 10. oktobra je SAK igral v Ljubljani in po dolgem času spet enkrat visoko izgubil. SAK je podlegel Olimpiji kar z 0:8, še lani pa je bil izid srečanja na Koroškem 0:0. Po tekmi je sledilo družabno srečanje med igralci in funkcionarji obeh klubov.

Gut aufgehoben
Stanko VERHNJAK

Grazer Wechselseitige Versicherung
9143 St. Michael / Smihel, Hof / Dvor 23, Tel. (04235) 3260

V petek, 28. sept. 1990, nas je zjutraj navsezgodaj odpeljal Sienčnikov avtobus v Ljubljano. Iz zamegljene Ljubljane smo poleteli z letalom v Split. Marsikdo se je tako kot jaz prvič podal v letalo z negotovim občutkom. Vendar je bil strah odveč. Vse se je izteklo dobro. Iz Splita smo z ladjo odpotovali na otok Hvar. V velikem, modernem hotelu „AMFORA“ so nas pričakali. Hotel je sodoben in nudi dopustnikom vse možnosti športnega udejstvovanja in zabave.

V hotelu je tudi velik bazen. Za večerno razvedrilo so na razpolago kavarna, bar in seveda tudi casino. Hotel ima 500 postelj, tako da vlada v avli vedno velik živ-žav. Vsi udeleženci so ugotovili, da je Hvar „raj na zemlji“ in da se ne imenuje zaman „sončni Hvar“, saj nas je sonce spremljalo vseh 8 dni.

Z Našim tednikom na oddih na otok HVAR

Hvar ima dišeče gaje, poraščene z rožmarinom, sivko, oljčnimi nasadi in drugim južnim rastjem. Postrežba v hotelu je bila izborna. Zabave nam ni manjkalo: čez dan kopanje in sprehodi, zvečer kavarna, bar in seveda casino.

Poudariti bi hotela, da je marsikdo poskusil svojo srečo v casinu. Kar se tiče družbe, in tu je mišljena naša koroška, je bila „kot da bi jo

ptice skupaj nanosile“ — izvrstna kot pravimo. V času našega oddiha smo seveda napravili nekaj izletov. Enkrat smo se z rednim avtobusom podali čez strmine Hvara na drugo stran otoka, v Stari grad in Jelso. Stari grad je bil sezidan na temeljih grškega Pharosa, ki je bil najstarejša naselbina na otoku. Tudi v Jelsi smo se ustavili. Ta kraj je bil nekoč mala ribiška vasica, ki pa se je raz-

vila v lep turistični kraj. Na sporedu je bil tudi skupni izlet na otoček Mlina, ki spada pod Hvar. Naselje je prekrasno. Tu smo poskusili izvrstno vino in seveda dalmatinski pršut. Kot običajno, kjer smo Slovenci skupaj, ne manjka tudi petja. Prehitro je minilo popoldne in zvečer smo se prepevaje vračali spet v Amforo. Nedeljo smo izkoristili tudi za obisk sv. maše (hrvaške) v mestu Hva-

ru. Ogledali smo si tudi benediktinski samostan, kjer redovnice izdelujejo iz niti, ki jih potegnejo iz rastline agave, lepe kvačkane prtičke. Tudi staro orodje in posodo ter veliko slik iz 16. in 17. stoletja si lahko tam ogledate.

Dan pred odhodom domov je bila v hotelu gala večerja. Večer so nam olepšali znani pevci iz Hvara, katere bi lahko primerjali edino s Slovenskim oktetom. Seveda je pri tej večerji sodeloval tudi hišni barski orkester. Težko je bilo slovo od prekrasne sončne pokrajine; vendar čas je potekel in morali smo se vrniti na manj sončno Koroško. Po tej poti se zahvaljujem „Našemu tedniku“, ki nam je omogočil ta oddih. Seveda ne smem pozabiti našega vodiča Marjana Fere in vodiča Saše iz Ljubljane, katera sta veliko prispevala k našemu dobremu počutju. Upam, da bo „Naš tednik“ tudi prihodnje leto svojim bralcem organiziral tako lep oddih.

Z našim tednikom na martinovanje na grad Mokrice

Tudi letos Naš tednik prireja martinovanje v Čateških Toplicah v Sloveniji. Že v preteklih letih je bilo martinovanje izredno uspešen izlet in doživetje za vse udeležence; zato se bomo tokrat peljali kar z dvema avtobusoma.

Odpeljali se bomo v soboto, 10. novembra, domov pa se bomo vrnili v nedeljo, 11. novembra.

Bivanje smo organizirali v hotelu Terme-Čatež, martinovanje pa bo na gradu Mokrice, kjer je poskrbljeno za obilo jedače, pijače in zabave.

S Koroške pa bomo pripeljali domačo glasbeno skupino.

Natančen program bomo objavili prihodnji teden. Že danes pa Vas prisrčno vabimo!

Izvrstno so se zabavali udeleženci lanskoletnega martinovanja. Tudi letos bo poskrbljeno za obilo zabave.